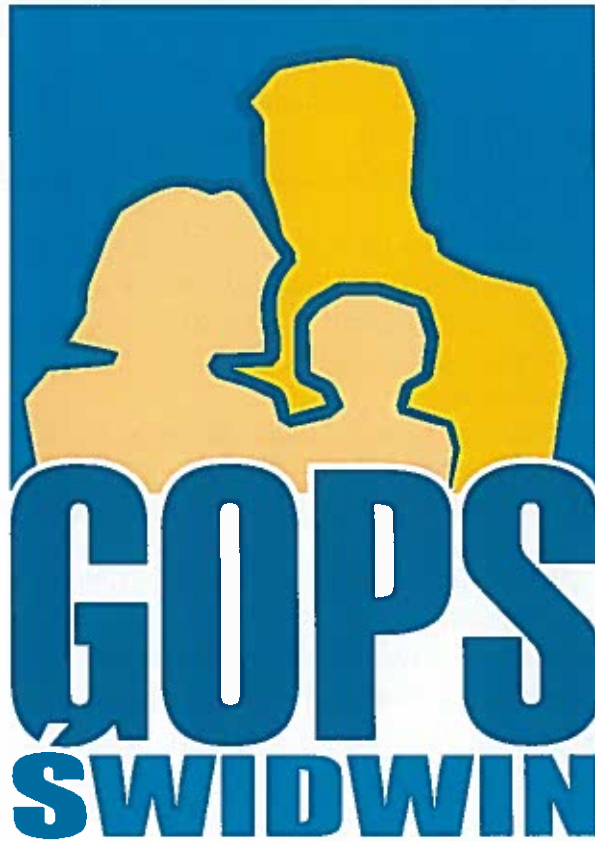

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ ZA ROK 2015**

1. Informacje ogólne

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Natomiast zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sprawozdanie z realizacji zadań dotyczących wspierania rodziny należy składać do końca marca. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

GOPS, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, została utworzona uchwałą Nr II/12/92 Rady Gminy Świdwin z dnia 25 marca 1992r. do realizacji zadań wynikających z polityki społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr IV/56/2011 Rady Gminy Świdwin z dnia 28 lutego 2011 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego zarządzeniem Nr 19/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie z dnia 03 listopada 2014 - tekst wraz ze zmianami dostępny na stronie www.gops.swidwin.ibip.pl.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań pomocy społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Świdwin na lata 2007-2015, przyjęta Uchwałą Nr VII/37/07 Rady Gminy Świdwin z dnia 3 kwietnia 2007 roku. Strategia została zaktualizowana.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie realizuje zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionych alimentów,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 26 lipca 2013 prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Zadaniem pomocy społecznej jest również podejmowanie działań zapobiegających tym sytuacjom. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka; podejmuje również działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

Wśród zadań pomocy społecznej znajduje się przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy społecznej w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Do 31 grudnia 2011 roku zadania mające na celu organizację wsparcia rodziny i zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, realizowane były na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2012 roku, realizowane są w oparciu o przyjętą w dniu 9 czerwca 2011 r. ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wprowadzone zmiany

prawne w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w większości obszarów w istocie jedynie w inny sposób opisują zadania, które już wcześniej realizowane były przez i Ośrodek Pomocy Społecznej na gruncie ustawy o pomocy społecznej.

W ramach zadań dotyczących wspierania rodziny, ustawa umocowała formę pomocy, jaką jest usługa asystenta rodziny, wprowadzając ją, jako nowe zadanie własne gminy. Usługę tę częściowo Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje od roku 2009, w ramach projektu systemowego „Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę”, współfinansowanego ze środków EFS.

Realizacja przez OPS zapisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym odbywa się poprzez prowadzenie w Partnerstwie Centrum Integracji Społecznej w Sławoborzu funkcjonującego w strukturze Stowarzyszenia „Kariatydy”.

Współpracę w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej w sferach:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem.

W roku 2014 powierzono do realizacji nowe zadanie przyznawanie Karty Dużej Rodziny. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień.

Od 1 stycznia 2014r. wprowadzono nową formę pomocy dla odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej - dodatek energetyczny. Przyznawanie powyższej pomocy uregulowane jest w Ustawie prawa energetycznego.

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie to:

OGÓLNY PLAN	–	6.045.979,49
(Działy 851, 852, 853, 854)		
WYKONANIE	-	5.750.698,71
(Działy 851, 852, 853, 854)		
PROCENT WYKONANIA	–	95,12%

Gminę Świdwin zamieszkuje 6 137 osób (stan na dzień na 31 grudnia 2015). Ze wszystkich form pomocy świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, łącznie skorzystało 1470 mieszkańców w 456 rodzinach. Oznacza to, że 23,95 % osób gminy Świdwin jest objętych pomocą społeczną, co obrazuje tabela nr 1.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2015 r.

Tabela 1. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w 2015 r.

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	748	456	1470
w tym świadczenia pieniężne	374	369	1138
świadczenia niepieniężne	382	231	986
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	2	2	2
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	746	454	1468

Liczba osób w poszczególnych rubrykach się nie sumuje, bowiem 1 osoba może w ciągu roku występować w różnych kategoriach.

Źródło: opracowanie własne

Koszty realizacji zadań

DZIAŁ 852 – OPIEKA SPOŁECZNA

Plan	–	5.774.259,36
Wykonanie	–	5.512.564,73
Procent wykonania	–	95,47%

z przeznaczeniem na:

ROZDZIAŁ 85212

Świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe z ubezpieczenia społecznego

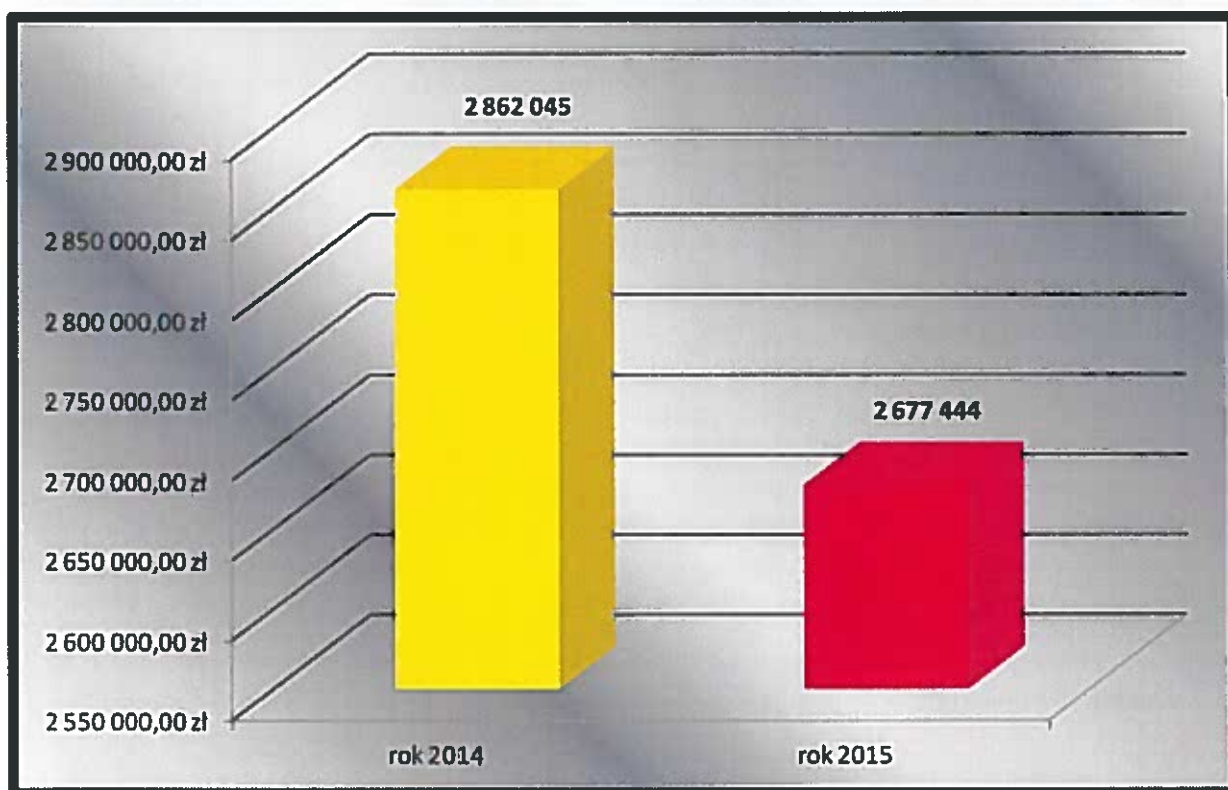
Plan	–	2.878.000,00
Wykonanie	–	2.677.443,87
Procent wykonania	–	ok. 93,03%

Wydatki:

- wypłata świadczeń rodzinnych – 2.014.480,96
- składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekunów – 87.206,84
- fundusz alimentacyjny – 489.416,70,
- koszty obsługi na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 86.340,00.

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH ZA ROK 2015

Wykres 1. Wydatki na świadczenia w rozdziale 85212 w latach 2014 – 2015

Po analizie roku 2014 z rokiem 2015 wynika, że w roku 2015 wydatkowano mniejszą kwotę na świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny.

Źródło: opracowania własne

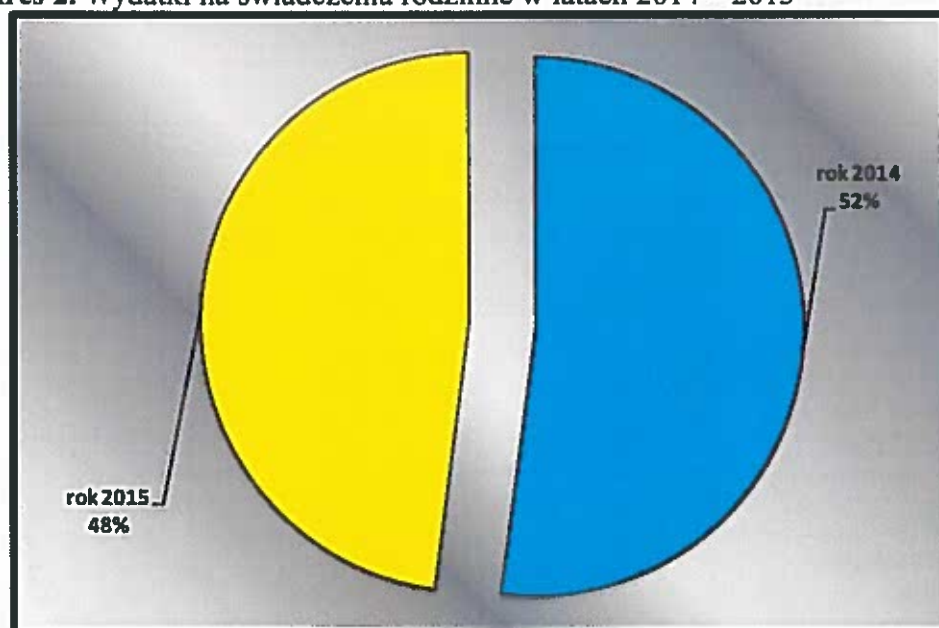
Tabela 2. Realizacja świadczeń rodzinnych za rok 2015

Forma pomocy	Ilość osób		Ilość świadczeń		Kwota w zł	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Zasiłki rodzinne	409	363	8350	7260	844 467,00	744 800,00
Dodatki :						
- z tytułu urodzenia dziecka	23	23	24	23	23 000,00	24 000,00
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	7	5	43	44	16 239,90	16 986,60
- z tytułu samotnego wychowywania	40	32	507	409	87 230	71 300,00
- z tytułu wielodzietności	90	82	1536	1299	122 640,00	105 700,00
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	304	275	559	491	559 000,00	49 100,00

	2014	2015	2014	2015	2014	2015
- w związku z dojazdem	131	117	1190	1015	59 450,00	53 350,00
- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	13	11	88	77	7 920,00	7 110,00
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji	54	38	486	415	37 300,00	34 120,00
poniżej 5 roku życia	10	2	79	13	4 740,00	840,00
powyżej 5 roku życia	44	36	407	402	32 560,00	33 280,00
Świadczenia pielęgnacyjne	26	19	253	216	181 453,60	252 440,00
Zasiłek pielęgnacyjny	257	247	2924	2772	446 301,00	423 045,00
Ubezpieczenie społeczne	47	41	532	420	87 493,27	87 206,84
Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	18	121	169	61 377,30	86 320,00
Zasiłek dla opiekuna	40	21	455	216	137839,20	109 962,80
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	46	38	46	39	46 000,00	39000

Źródło: opracowania własne

Wykres 2. Wydatki na świadczenia rodzinne w latach 2014 – 2015

Źródło: opracowania własne

Przyznanie świadczenia rodzinnego (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego) uzależnione było do 31.10.2015r. od kryterium dochodowego, które wynosiło

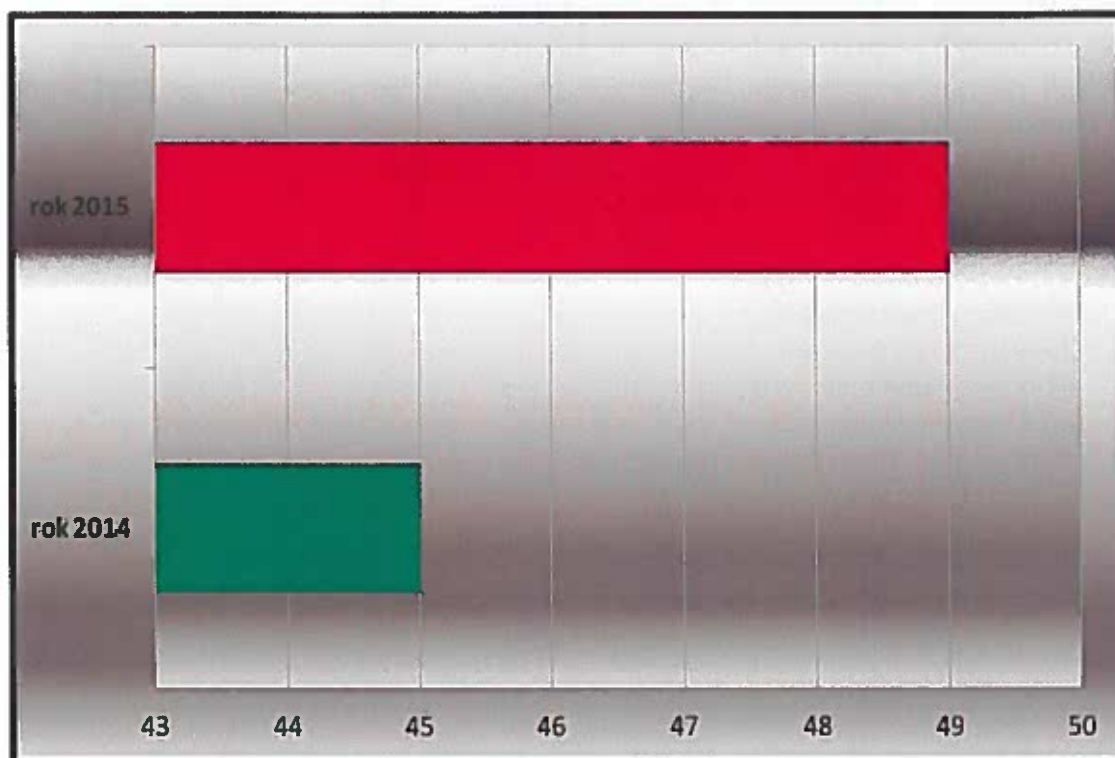
574,00 zł, dla rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem wynosi 664,00 zł. Od 01.11.2015r. obowiązuje nowe kryterium dochodowe, które wynosi 674,00 zł a dla rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem wynosi 764,00 zł.

Na koniec roku 2014 świadczenia rodzinne pobierało 548 rodzin, w tym rodziny pobierające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami 356 rodzin.

Na koniec roku 2015 świadczenia rodzinne pobierało 501 rodzin, w tym rodziny pobierające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami 309 rodzin.

Analizując świadczenia rodzinne wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie w 2015 roku wykazały tendencję malejącą przyznanych świadczeń. Trend ten spowodowany jest niskim kryterium dochodowym i zmianą sposobu przeliczania dochodu tj. oblicza się dochód w skali miesiąca, a nie w skali roku. Podwyższanie minimalnego wynagrodzenia również wpłynęło na przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych.

Wykres 3. Liczba osób korzystających z ubezpieczenia zdrowotnego w latach 2014 – 2015

Źródła: opracowania własne

Tabela 3. Liczba osób korzystających z ubezpieczenia zdrowotnego

Wyszczególnienie	2014			2015		
	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Liczba uprawnionych	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	401	45	22 643,00 zł	468	49	31208,40 zł

Źródła: opracowania własne

Jak wynika z powyższego zestawienia wzrosła liczba osób uprawnionych a tym samym wzrosła kwota na składka na ubezpieczenie zdrowotne.

WYDANE DECYZJE W SPRAWIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Łącznie w 2015 roku wydano 706 decyzji na wniosek strony oraz w wyniku postępowań prowadzonych z urzędu, w tym decyzje dotyczące:

- 496 decyzji zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 99 decyzji w sprawach dotyczących przyznania zasiłku pielęgnacyjnego,
- 12 decyzji w sprawach dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego,
- 40 decyzje w sprawach dotyczących przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 40 decyzji w sprawie specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 19 decyzja w sprawie zasiłku dla opiekuna.

Decyzje z podziałem na typ:

- * 481 decyzji przyznająca,
- * 25 decyzji odmownych,
- * 81 decyzji zmieniających ,
- * 66 decyzji uchylających,
- * 30 decyzje w sprawie zakończenia realizacji,
- * 23 innych decyzji.

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO W 2015 ROKU

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których dzieci pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do 18 roku życia, albo gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko. Świadczenia przyznawane są na tzw. okresy świadczeniowe, trwające 12 miesięcy od 1 października do 30 września.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego na podstawie 102 wniosków. Uprawnionych rodzin jest 88, zaś

uprawnionych osób, tj. świadczeniobiorców jest 115. Ogółem w roku wypłacono 1384 świadczenia. Przedstawia to poniższa tabela i wykres.

Tabela 4. Liczba świadczeniobiorców w latach 2014-2015

	2014 rok	2015 rok
Liczba rodzin	89	88
Liczba osób uprawnionych	119	115
Liczba świadczeń w skali roku	1434	1384

Źródło: opracowanie własne

W zakresie realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego liczba osób uprawnionych nieznacznie się zmniejszyła w odniesieniu do lat ubiegłych. Zmiana ta spowodowana jest głównie:

- migracją ludności (większość opuszcza teren gminy Świdwin niż do niej napływa)
- przekroczeniem kryterium dochodowego (pracujący rodzic z jednym dzieckiem)
- osoby uprawnione zaprzestają nauki.

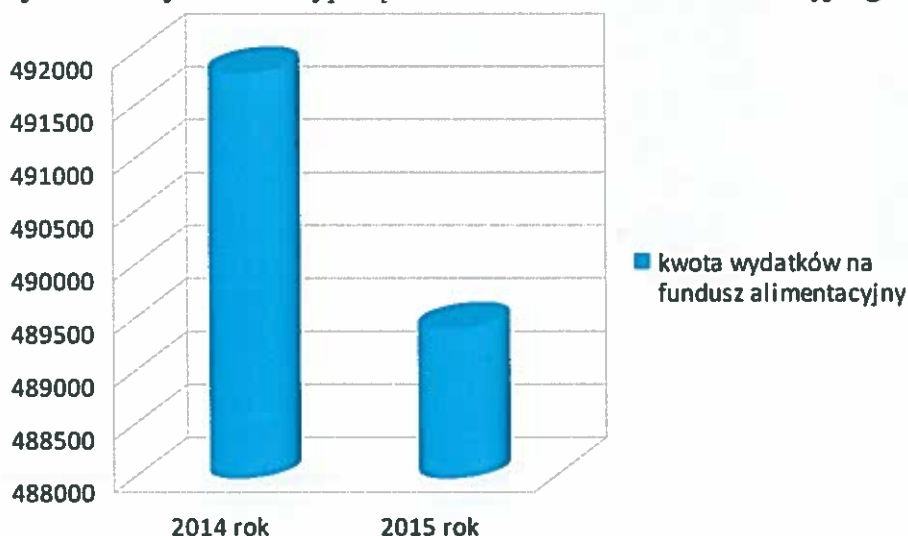
Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2015 roku wydatkowano z budżetu państwa kwotę: 489 416,00 zł. W skali miesiąca daje to kwotę: 40 784,67 zł.

Średnia miesięczna kwota wypłacanych świadczeń alimentów dla jednej osoby uprawnionej, to 355,00 zł.

Tabela 5. Wydatki na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2014 – 2015

	2014 rok	2015 rok
Kwota wydatków na fundusz alimentacyjny	491 830 zł	489 416 zł

Wykres 4. Wydatki na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2014 – 2015

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższych zestawień, zauważa się nieznaczne zmniejszenie wydatków na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W stosunku do roku 2014 jest to spadek wydatków o 6,00 % i wynika jak już wcześniej stwierdzono z migracji ludności (opuszczeniem terenu gminy Świdwin), przekroczeniem kryterium dochodowego oraz nie kontynuowaniem nauki przez osoby uprawnione.

2. Decyzje wydane w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2015 roku na stanowisku funduszu alimentacyjnego wydano łącznie 194 decyzje.

Prowadzone postępowania administracyjne wszczynane zarówno z urzędu jak i na wniosek strony rozstrzygnięte wydaniem decyzji dotyczyły:

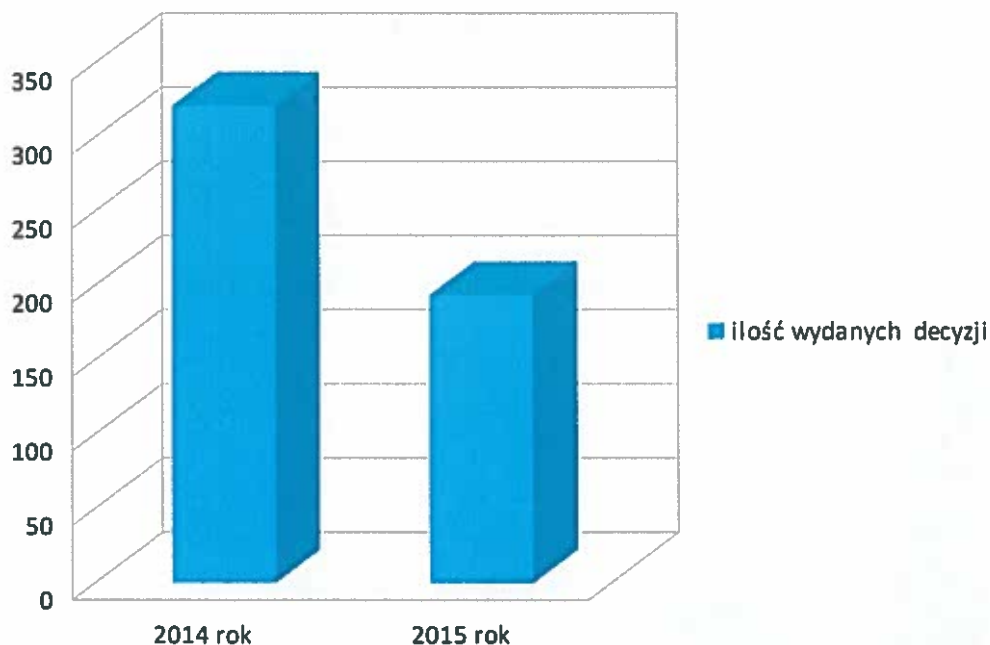
- 133 spraw dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 58 spraw dotyczących postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 6. Liczba wydanych decyzji w latach 2014-2015

Rok	2014	2015
Liczba wydanych decyzji	322	194

Źródło: opracowanie własne

Wykres 5: Liczba decyzji wydana w latach 2013 -2015

Źródło : opracowanie własne

Zestawienie decyzji ze względu na typ.

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. ogółem wydano 194 decyzji administracyjnych, w tym:

1. w sprawie świadczeń alimentacyjnych	133,
z tego:	
– przyznających	- 99
– odmownych	- 5
– o pozostawieniu bez rozpatrzenia	- 3
– uchylających	- 5
– o zakończeniu realizacji	- 7
– o nienależnie pobranych i zobowiązujących do zwrotu	- 1
– zmieniających	- 13,
z tego z uwagi na:	
– zmianę kwoty świadczenia	- 5
– zmianę sytuacji	- 8.

2. w sprawie dłużników **61,**

z tego:	
– o uznaniu za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	- 7
– o umorzeniu postępowania w sprawie uznania	- 30
z tego z uwagi na:	
– spełnienie przesłanki dot. spłacalności 50%	- 2
– pozostawaniu w obiegu prawnym decyzji w tej samej sprawie	- 28
– w sprawie zwrotu należności od dłużnika	- 22
– o rozłożeniu na raty należności od dłużnika	- 0
– o umorzeniu postępowania w sprawie zwrotu	- 0
– o umorzeniu należności od dłużnika	- 0
– o odmowie umorzenia należności od dłużnika	- 2

W odniesieniu do lat ubiegłych ilość wydanych decyzji stanowi wartość niższą. Jest to spowodowane zmianą przepisów prawa, która od dnia 18 września 2015 r. uchyliła obowiązek wydawania przez organ właściwy wierzyciela decyzji zobowiązujących dłużników alimentacyjnych do zwrotu świadczeń wypłaconych osobom uprawnionym do alimentów. Nie ma więc zastosowania już ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Dłużnicy nadal mają ustawowy obowiązek zwrotu należności wraz z odsetkami ustawowymi jednakże wyłącznie na podstawie prowadzonej przez komornika sądowego egzekucji sądowej.

Organ wydaje decyzji zobowiązujących dłużnika alimentacyjnego do zwrotu świadczeń wypłaconych w danym okresie świadczeniowym, tylko przesyła do komornika sądowego prowadzącego egzekucję alimentów wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dołączając do niego ostateczną decyzję w sprawie przyznania na rzecz osoby uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji w/w decyzji i terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2015 roku przekazano do komorników 82 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

3. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 roku (tekst jedn. Dz. U. z 2015 roku, poz.859 z późn.zm.).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 zostały podjęte działania wobec 132 dłużników alimentacyjnych, w tym: z terenu gminy Świdwin – 73, gdzie przeprowadzamy pełne ustawowe postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych oraz - 52 spoza naszej gminy i 7 z nieznannej gminy.

Tabela 7. Liczba dłużników alimentacyjnych w latach 2014 – 2015

	rok 2014	rok 2015
z terenu gm. Świdwin	77	73
z terenu innej gminy	47	52
z nieznannej gminy	11	7
razem	135	132

Źródło: opracowanie własne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie w/w ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2015 roku zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Tabela 8. Wykaz ustawowych działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych w 2015 roku

Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych	w 2015 roku
wnioski przesłane z innych gmin o podjęcie przez nasz organ działań wobec dłużników alimentacyjnych	42
wnioski skierowane do organów właściwych dłużników (innych gmin) o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	52
wezwania do dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego od dłużników alimentacyjnych	61
przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego od dłużników alimentacyjnych	34
Zobowiązania dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy	13

informacje skierowane do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych	7
przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego	42
wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, z tego:	41
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,	7
- wydanie decyzji o umorzeniu w/w postępowania	30
wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego w związku z uporczywym uchylaniem się od obowiązku opieki poprzez nielożenie na utrzymanie dzieci i przez to narażenie ich na niemożliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych	35
złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym	6
złożenie wniosku do starosty o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym w związku z ustaniem przyczyn zatrzymania	1
przekazanie do biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	133
wydane decyzje w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	19
upomnienia dla dłużników alimentacyjnych w związku z nie spłaceniem należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	80
tytuły wykonawcze skierowane do Urzędów Skarbowych w celu wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	81
Przesłanie informacji o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach, z tego:	129
- do organu właściwego wierzyciela	51
- do komornika sądowego	78
Kierowanie pism w sprawach innych niż w/w dot. dłużników alimentacyjnych do: dłużników, komorników,	505

organów właściwych wierzyciela, organów właściwych dłużnika, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury Rejonowej, Starostwa Powiatowego, Urzędu Skarbowego, Sądu, Policji, pracowników socjalnych i innych w zależności od konkretnej sytuacji	
Wnioski o przyłączenie się do egzekucji sądowej	82

Źródło: opracowanie własne

4. Spłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2015 roku dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu na ogólną kwotę 115 909,88 na poczet zadłużenia z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego jak również zaliczki alimentacyjnej.

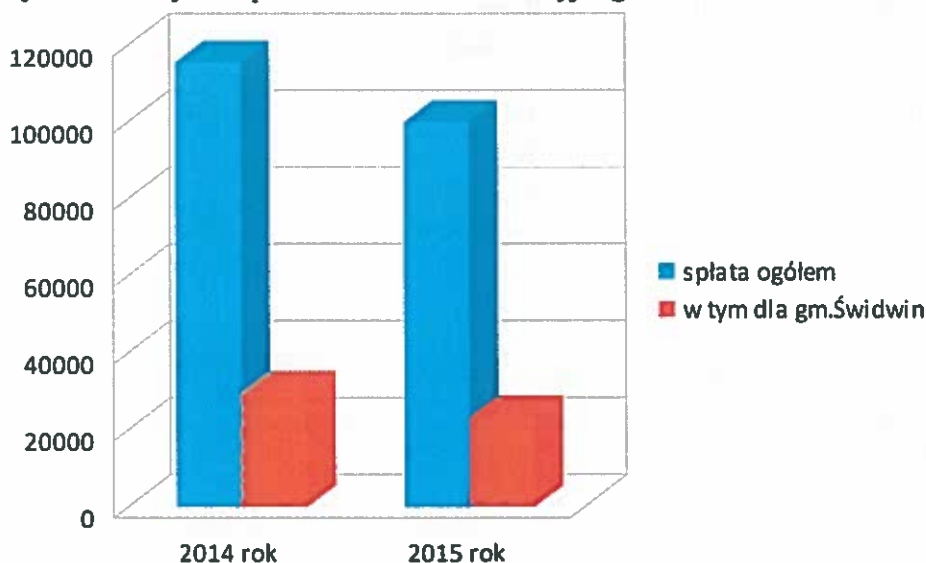
Komornik sądowy przekazuje wyegzekwowane od dłużnika kwoty zaliczone na poczet alimentów organowi właściwemu wierzyciela /tj. GOPS Świdwin / do wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami (art. 27 ust. 8 i 9). **Budżet naszej gminy pozyskał z tego tytułu w 2015 roku kwotę: 23 416 zł.** Dokonane przez dłużników alimentacyjnych spłaty należności powstałych na skutek wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnych w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 9. Wykaz spłat komorniczych i dłużników alimentacyjnych w latach: 2014-2015

Fundusz alimentacyjny	2014 rok	2015 rok
Spłata ogółem	115 909 zł	100 268 zł
w tym dla gminy Świdwin	29 826 zł	23 416 zł

Źródło: opracowanie własne

Wykres 6. Wykaz spłat funduszu alimentacyjnego w latach : 2014-2015 roku

Źródło : opracowanie własne

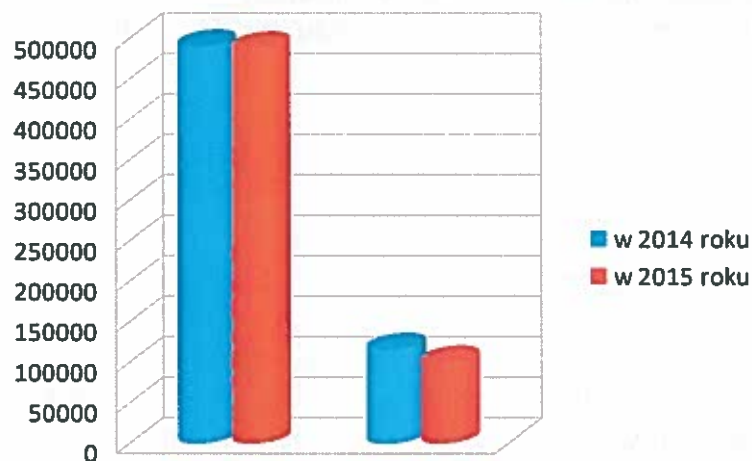
Splacalność świadczeń alimentacyjnych w latach 2014-2015 przedstawia się następująco:

Tabela 10. Splacalność w okresie: 2014-2015 roku

	w 2014 roku	w 2015 roku
wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	491 830 zł	489 416 zł
spłata świadczeń alimentacyjnych	115 909 zł	100 268 zł

Źródło: opracowanie własne

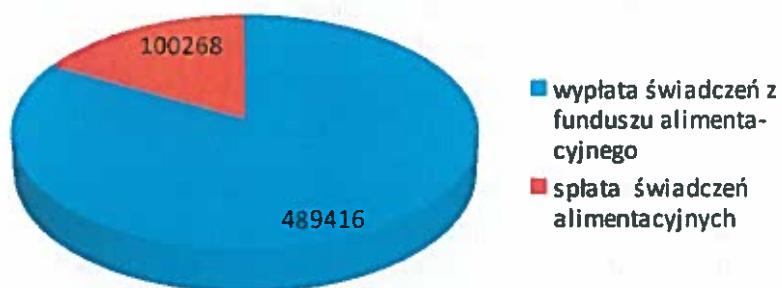
Wykres 7. Wpłaty a spłata. Splacalność świadczeń alimentacyjnych w latach: 2014-2015 roku

wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Źródło: opracowanie własne

Wykres 7a. Wpłaty a spłata. Splacalność świadczeń alimentacyjnych w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne

Jak widać z powyższego zestawienia i wykresu spłacalność świadczeń alimentacyjnych pozostawała na zbliżonym poziomie i tak :

- w 2014 roku znacznie wzrosła w stosunku do roku 2013 (o 7,92 %) i wynosiła 23,57% - w 2015 roku zmalała w stosunku do 2014 roku i wynosiła 20,49 %.

ROZDZIAŁ 85202

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Plan	–	135.735,27
Wykonanie	–	1350.606,47
Procent wykonania	–	około 99,91%

W DPS przebywało 6 osób. Decyzją naliczono koszty odpłatności tj. 30% ponosi pensionariusz, a 70% ponosi Gmina:

– DPS Krzecko – miesięczny przeciętny koszt pobytu wnosi	2625,11 zł
– DPS Piotrowice – miesięczny przeciętny koszt pobytu wnosi	2704,37 zł

ROZDZIAŁ 85204

Rodziny zastępcze

Plan	–	37.293,10
Wykonanie	–	37.293,10
Procent wykonania	–	ok. 100%

Zgodnie z dyspozycją art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887), gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka będzie wspólnie z powiatem ponosić koszty jego pobytu w placówkach. Udział gminy będzie stopniowo wzrastał od 10% za I rok pobytu dziecka, II rok – 30 do 50% na III rok i następne. W 2015 roku pokrywaliśmy koszty za 6 dzieci w tym; troje dzieci ze wsi Kluczkowo, jedno dziecko ze wsi Bierzwnica i dwoje dzieci ze wsi Łąkowo.

ROZDZIAŁ 85206

Wspieranie rodziny

Plan	–	97.880,00	Środki pochodzą z:	
Wykonanie	–	97.880,00	- budżet gminy	–73.505,00
Procent wykonania	–	ok.100%	- dofinansowanie	–24.375,00
			Razem:	97.880,00

Ustawa o wspieraniu rodziny nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo. Pomoc realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, psychologa, terapeuty rodziny, którzy wspierają rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Objęto nią 17 rodzin (dzieci w rodzinach 51).

W 2015 roku odbyły się 3 spotkania Zespołu Asystentury Rodzinnej.

W skład Zespołu wchodzi:

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie- Barbara Felska
 Asystent Rodziny- Karina Rysiukiewicz
 pracownik socjalny- Bożena Kretowicz
 pracownik socjalny- Barbara Kochanowska
 pracownik socjalny- Ewa Kretowicz
 pracownik socjalny- Kamila Fejkiel
 psycholog- Jędrzej Szynkowski

Zespół ds. Asystentury Rodzinnej jest narzędziem pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Głównym zadaniem zespołu jest:

- Pełna diagnoza i analiza sytuacji rodzinnej pod kątem zaistniałych problemów i deficytów – badanie przyczyn kryzysu.
- Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji.
- Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny.
- Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji – grupy wsparcia, grupy samopomocowe.
- Skuteczne przeciwdziałanie zjawiskom przemocy domowej oraz minimalizowanie jej skutków.
- Zapewnienie szczególnego wsparcia dzieciom krzywdzonym – stałe monitorowanie rodziny.
- Prowadzenie kampanii profilaktyczno – edukacyjnych oraz informacyjnych w celu uświadomienia społeczeństwu negatywnych skutków wychowawczych.
- Współpraca z instytucjami pracującymi w obszarze pomocowym (dzielnicy, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pracownicy Wydziału d/s nieletnich KPP, Rzecznik Praw Dziecka).
- Praca nad poprawą relacji w rodzinie, z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkim oraz instytucjami.
- Opracowywanie we współpracy z rodziną planu pracy z rodziną.
- Uczestnictwo w pracach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
- Dążenie do usprawniania procedur prowadzonych postępowań asystentury.

Po rozpoznaniu sytuacji rodzinnej w oparciu o wywiad środowiskowy/diagnozę i dane uzyskane od instytucji (sąd, placówki oświatowe, podmioty lecznicze, inne) pracownik socjalny wnioskuje o przyznanie asystentury dla rodziny do Kierownika, a Zespół jest ciałem opiniodawczym do wprowadzenia do rodziny asystenta. W 2015 roku wsparciem Ośrodka było objętych łącznie 17 rodzin. Pomoc obejmowała działania podejmowane przez pracowników socjalnych i asystenta, poradnictwo specjalistyczne oraz inne formy pracy środowiskowej, w tym organizację lokalnych działań środowiskowych, projektów, warsztatów i zajęć.

1. CELE I NARZĘDZIA PRACY

Działania, podejmowane przez Ośrodek miały na celu możliwie szybką i skuteczną poprawę funkcjonowania rodziny w sposób priorytetowo traktujący bezpieczeństwo dziecka i możliwość jego rozwoju w sprzyjających warunkach.

W związku z powyższym, GOPS w Świdwinie zapewnił szerokie wsparcie dla rodzin,

obejmujące:

- opracowywanie krótko- i długoterminowych planów pracy z rodziną;
- wprowadzenie Asystenta Rodziny, mającego na celu pomoc w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzica i poprawę warunków funkcjonowania dzieci;
- wsparcie specjalistyczne- pracowników socjalnych, terapeuty rodzin, psychologa i doradcy zawodowego (wprowadzono innowacyjne działanie poradnictwo psychospołeczne w dni wolne od pracy);
- współpracę z instytucjami- sądem, szkołami, Komendą Powiatową Policji w Świdwinie, Strażnikiem Gminnym; ośrodkiem leczenia uzależnień; innymi;
- organizację spotkań Zespołu ds. Asystentury Rodzinnej, mającego za zadanie ocenę postępów oraz wprowadzenie ewentualnych korekt do planów pracy z poszczególnymi rodzinami - 3 spotkania;
- warsztaty „Nowoczesna szkoła dla rodziców”.

Asystent rodziny

Praca Asystenta miała na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez edukację w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, organizacji czasu wolnego dzieciom, stawiania wymogów, granic przy zastosowaniu odpowiedniego systemu kar i nagród. Dodatkowo asystent zwracał uwagę na zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań dzieci (gry planszowe, zabawy z wykorzystaniem artykułów plastycznych, wycieczki rowerowe, spacer). W trakcie pracy z rodziną asystent towarzyszył i pomagał w sytuacjach kryzysowych, odpowiadał na bieżące potrzeby rodziny adekwatne do sytuacji. Asystent rodziny pozostawał także w stałym kontakcie z prowadzącym rodzinę pracownikiem socjalnym w celu bieżących konsultacji oraz wymiany informacji jak również na bieżąco sporządzał opinie na wnioski Sądu dotyczące danych rodzin. Powyższe służyło podniesieniu efektywności podejmowanych działań.

Praca Asystenta została udokumentowana poprzez sporządzanie: planów pracy z rodzinami, miesięcznych sprawozdań z pracy asystenta, okresowych ocen sytuacji rodziny, a także poprzez uczestnictwo w spotkaniach Zespołu ds. Asystentury Rodzinnej.

W roku 2015 Asystent złożył łącznie 430 wizyt w środowiskach rodzinnych. W zależności od potrzeb rodziny i obszarów wymagających wsparcia, liczba wizyt w poszczególnych rodzinach wahała się od 4 do 63.

Tabela 11. Wizyty asystenta w środowisku szczegółowo

Nr Rodziny (miejscowość)	Rodzina pełna/niepełna	Ilość Dzieci w rodzinie	Dominujące problemy	Ilość wizyt	Wizyty asystenta z psychologiem/terapią rodzinną	Wizyty asystenta z pracownikiem socjalnym	Osiągnięte rezultaty
1. (Bierzwnica)	pełna	5	Nieprawidłowe funkcjonowanie opiekuńczo-wychowawcze; Zaburzone relacje pomiędzy członkami rodziny; Alkoholizm; trudności w nauce u najstarszej córki; trudności finansowe;	63	1/0	3	Podjęcie przez ojca leczenia alkoholowego; uporządkowanie spraw szkolnych dzieci (w tym- kontynuacja nauki przez najstarszą córkę); spłata zadłużenia (częściowa)
2. (Bystrzyna)	niepełna	1	Niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze matki; Uzależnienie; Konflikt rodzinny;	20	0/0	1	Ukończenie szkoły dla rodziców przez matkę
3. (Krosino)	niepełna	1	Nieprowadna komunikacja pomiędzy członkami w rodzinie; niskie umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (w szczególności- planowanie budżetu i wynikające z niego zagrożenie potrzeb dziecka)	4	0/0	1	Praca będzie kontynuowana w 2016 roku (asystent rozpoczął współpracę w grudniu 2015)
4. (Krosino)	pełna	2	Niski poziom umiejętności wychowawczych rodziców;	4	0/0	1	Praca będzie kontynuowana w 2016 roku (asystent rozpoczął współpracę w grudniu 2015)

1

.Konsultacje psychologiczne zostały przeprowadzone w siedzibie GOPS w Świdwinie;

2

j.w.

			Alkoholizm;							
5. (Kluczkowo)	pełna		5	Uzależnienie obojga rodziców (niepoprawne wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej); Zaburzone relacje w rodzinie;	48	2/1	3	Podjęcie leczenia alkoholowego przez rodziców;		
Nr. Rodziny (miejscowość)	Rodzina pełna/niepełna	Ilość Dzieci w rodzinie	Dominujące problemy	Ilość wizyt	Wizyty asystenta z psychologiem/terapeutą rodzinnym	Wizyty asystenta z pracownikiem socjalnym	Osiągnięte rezultaty			
6. (Smardzko)	niepełna	4	Uzależnienie od alkoholu; Zaburzone relacje pomiędzy członkami rodziny; Trudna sytuacja finansowa;	60	1/0	0	Zakończenie asystentury- alkoholowa matka; znaczna poprawa relacji pomiędzy domownikami; poprawa sytuacji finansowej rodziny i zabezpieczenie materialne dzieci (pozyskanie świadczeń alimentacyjnych)			
7. (Łąkowo)	pełna	2	Nierealizowanie obowiązku szkolnego przez dzieci; Problemy wychowawcze (brak autorytetu); trudna sytuacja finansowa rodziny	26	5/0	6	Realizacja obowiązku szkolnego przez młodszego syna; Uzyskanie renty socjalnej i ubezpieczenia matki;			
8. (Rusinowo)	pełna	5	Niskie umiejętności wychowawcze; brak konsekwencji u rodziców; zaburzone relacje w rodzinie; brak współpracy ze szkołą; zadłużenie	46	5/0	0	Częściowa spłata zadłużenia;			
9. (Lekowo)	niepełna	3	Nieprawidłowe wypełnianie roli opiekuńczo wychowawczej przez matkę; nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego	40	2/0	1	Zakończenie asystentury- znaczna poprawa funkcjonowania rodziny;			

10. (Kłęczewo)	niepełna	2	Niskie umiejętności wychowawcze; sprawy sądowe (alimenty- brak zabezpieczenia potrzeb dzieci); nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego; podejrzenie uzależnienia starszego syna od narkotyków;	24	1/0	1	Ukończenie szkoły dla rodziców; Rozpoczęcie terapii uzależnień u starszego syna; Uzyskanie świadczeń alimentacyjnych (zabezpieczenie sytuacji materialnej dzieci) oraz podjęcie działań mających doprowadzić do uzyskania świadczeń rodzinnych (w trakcie); podniesienie kompetencji zawodowych matki (rozpoczęcie kursu zawodowego);
Nr Rodziny (miejscowość)	Rodzina pełna/niepełna	Ilość Dzieci w rodzinie	Dominujące problemy	Ilość wizyt	Wizyty asystenta z psychologiem/terapią rodzinną	Wizyty asystenta z pracownikiem socjalnym	Osiągnięte rezultaty
11. (Bierzwnica)	pełna	2	Zaburzone relacje w rodzinie; nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego; nieprawidłowe metody wychowawcze; ⁴	10	0/0; ⁵	0	Zakończona asystentura- zaobserwowano wyraźny postęp w funkcjonowaniu rodziny
12. (Lipce)	pełna	5	Niskie umiejętności wychowawcze; prowadzenia gospodarstwa domowego; trudna sytuacja materialna rodziny;	30	3/0	3	Zakończona asystentura- poprawa funkcjonowania rodziny; uzyskanie przez rodzinę świadczeń rodzinnych (poprawa sytuacji materialnej); poprawa sytuacji mieszkalnej;
13. (Krosino)	pełna	1	Niskie umiejętności wychowawcze; Alkoholizm;	20	3/0	1	Zakończona asystentura- matka po okresie leczenia stacjonarnego zachowuje trzeźwość; do końca grudnia prowadzony był monitoring

.Przypis dotyczy wcześniejszych problemów rodziny- asystent prowadził monitoring w celu ewentualnego przeciwdziałania nawrotowi sytuacji problemowej;

.W 2015 roku przez asystenta rodziny prowadzony był monitoring;

Pracownicy socjalni

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się na diagnozie i analizie sytuacji rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych, wskazaniu przyczyn kryzysu oraz omawianie deficytów rodzin i podejmowaniu planów naprawczych na posiedzeniach Zespołu. Ponadto, pracownicy socjalni wizytowali środowiska wspierając działania Asystenta, a także współpracowali z kuratorami społecznymi i zawodowymi, przedstawicielami placówek oświatowych, policji oraz innych instytucji działających na rzecz rodziny (Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie). Pracownicy socjalni systematycznie współpracowali z Asystentem, przeprowadzając łącznie 36 wspólnych wyjazdów środowiskowych, mających na celu dostarczenie kompleksowego wsparcia rodzinie.

Poradnictwo specjalistyczne

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdwinie oferuje bezpłatne wsparcie specjalistyczne w postaci poradnictwa psychologicznego, doradztwa zawodowego, psychospołecznego i terapii rodzin. Dodatkowo, w ramach prowadzonego przez Ośrodek projektu „Niemoc rodzi przemoc”, klienci Ośrodka mieli możliwość skorzystania z pomocy terapeuty uzależnień.

W okresie od stycznia do 30 listopada 2015 roku udzielono łącznie **49 konsultacji psychologicznych** (w tym- doradztwo zawodowe) dla członków rodzin, objętych wsparciem Asystenta. Psycholog prowadził zarówno poradnictwo, ukierunkowane na wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, jak również udzielał wsparcia w doświadczanych przez rodzinę kryzysach. Ponadto, przed rozpoczęciem współpracy Asystenta z rodziną stworzenie planu współpracy z rodziną było poprzedzone badaniami diagnostycznymi z wykorzystaniem narzędzi: *SOR- Skale Oceny Rodziny* oraz *SPR- Skala Postaw Rodzicielskich*, umożliwiających wskazanie zasobów i deficytów rodziny. Dodatkowo, psycholog towarzyszył Asystentowi podczas **43 wyjazdów środowiskowych** w celu wsparcia działań ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny.

W 2015 roku poradnictwo specjalistyczne było świadczone przez terapeutę rodzin, udzielającego szerokiego wsparcia, obejmującego działania na rzecz poprawy komunikacji pomiędzy domownikami, odpowiedniego podziału i sprawowania ról, kształtowania zgodnych z normami postaw oraz przewyżczania kryzysów, napotkanych przez rodzinę. Działania terapeuty rodzinnego były uzupełnieniem pracy Asystenta, w tym **2 razy** terapeuta wizytował wspólnie z Asystentem środowiska rodzinne, najbardziej wymagające specjalistycznej pomocy. Ponadto terapeuta stale współpracował z pracownikami socjalnymi w celu korekt funkcjonowania rodzin.

2 z rodzin objętych Asystenturą skorzystało ze wsparcia terapeuty uzależnień w ramach projektu „Niemoc rodzi przemoc”, realizowanego przez Ośrodek w drugim półroczu 2015 r. Ponadto, w **2 wizytach** środowiskowych Asystentowi towarzyszył Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie w celu wsparcia działań na rzecz rodziny w szczególnie trudnych przypadkach.

Współpraca z instytucjami

Pracownicy Ośrodka w celu zapewnienia szerokiego wsparcia rodzinom, objętym Asystenturą, współdziałali z przedstawicielami innych instytucji, w tym: szkół, sądu, policji,

poradni psychologiczno-pedagogicznej, PCPR, kuratorium oświaty, szkół, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2015 roku Asystent rodziny sporządził **40 pism**, skierowanych do powyższych instytucji.

Pracownicy Ośrodka na wniosek Sądu Rejonowego w Białogardzie sporządzili **16 pism**, dotyczących funkcjonowania rodzin objętych asystenturą. Asystent pozyskał **15 opinii** dotyczących funkcjonowania dzieci od wychowawców szkolnych i przedszkolnych. Ponadto pracownicy Ośrodka na bieżąco współpracowali z kuratorami społecznymi i zawodowymi rodzin poprzez stały kontakt telefoniczny oraz zaproszenia na spotkania Zespołu ds. Asystentury. Incydentalnie była konieczność angażowania przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie. Ogółem podjęto **1 interwencję** we współpracy z przedstawicielami wyżej wymienionych instytucji (procedura Niebieskiej Karty), co jest wyraźnym postępem w stosunku do roku ubiegłego (11 interwencji Policji i Straży Gminnej w 2014 r.). **2 razy** w celu motywowania rodzin do wprowadzenia jakościowych zmian w funkcjonowaniu- rozmowy przeprowadził Kierownik. W przypadku konieczności przeprowadzenia badań diagnostycznych dzieci, Ośrodek współpracował z PPP w Świdwinie- łącznie zasięgnięto **5 opinii** dotyczących dzieci z rodzin objętych wsparciem Asystenta.

W przypadku rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, Ośrodek na bieżąco współpracował z Poradnią Terapii Uzależnień w Świdwinie (stały monitoring Asystenta, w tym **5 protokołów z rozmów**) oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnień w Stanominie (w **3 przypadkach**). Ponadto, pracownicy Ośrodka wspierali rodziny objęte Asystenturą w kontaktach z innymi instytucjami, w tym: Rodzinnym Ośrodkiem Diagnostyczno-Konsultacyjnym w Koszalinie (**2 rodziny**), Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Koszalinie (**1 interwencja**), a także Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy (**2 rodziny**).

2. RODZINY OBJĘTE WSPARCIEM ASYSTENTA- REZULTATY DZIAŁAŃ

W 2015 roku Asystent współpracował łącznie z 17 rodzinami. W przypadku **4 rodzin** udało się osiągnąć zakładane w planie pracy z rodziną cele, umożliwiając zabezpieczenie potrzeb dzieci i korzystnie wpływając na wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziców. **1 rodzina** ze względu na poziom funkcjonowania intelektualnego obojga partnerów nie była zdolna do wprowadzenia długotrwałych, jakościowych zmian w swoim funkcjonowaniu. Brak możliwości wpłynięcia przez Asystenta na model wychowawczy i działania rodziców, a także problem alkoholowy, występowanie przemocy fizycznej oraz utrudniona współpraca ze strony rodziny były podstawą do wycofania Asystenta i powiadomienia sądu.

Ze względu na postępy w funkcjonowaniu trzech rodzin, propozycja zamknięcia asystentury i wprowadzenia monitoringu w ich przypadku została podniesiona podczas ostatniego spotkania Zespołu, zaplanowanego na połowę grudnia 2015 roku. W przypadku pozostałych sześciu rodzin konieczne jest kontynuowanie działań pomocowych w 2016 roku. Podczas posiedzenia Zespołu ds. Asystentury zostaną omówione sytuacje kolejnych trzech rodzin, wymagających wsparcia ze strony Asystenta. Zestawienie zbiorcze rodzin, objętych wsparciem Asystenta przedstawiono w Tabeli nr 12.

Tabela 12. Rodziny objęte wsparciem Asystenta w 2015 roku

Liczba rodzin objętych pomocą w formie Asystenta Rodziny	17
Liczba rodzin, z którymi Asystent zakończył współpracę w 2015 roku, w tym:	7
Ze względu na poprawę funkcjonowania	6
Ze względu na zmianę miejsca zamieszkania rodziny	0
Ze względu na brak efektów	1
Liczba dzieci w rodzinach	61
Rodziny wielodzietne	12
Rodziny niepełne	5
Rodziny, w których wszczęto procedurę "Niebieskiej Karty"	2
Liczba rodzin, z którymi Asystent będzie kontynuował pracę w 2016 roku	10

Źródło: opracowania własne

Podstawowymi rezultatami działań Asystenta w 2015 roku były:

- 1) podniesienie kompetencji opiekuńczo- wychowawczych rodziców;
- 2) stworzenie dzieciom warunków do poprawnego funkcjonowania i rozwoju poprzez motywowanie do udziału w działaniach środowiskowych i projektach systemowych Ośrodka (w tym- zajęcia w świetlicach wiejskich, koła zainteresowań, wyjazdy na kolonie letnie, projekt „Niemoc rodzi przemoc”, imprezy i festyny lokalne);
- 3) uregulowanie spraw szkolnych i medycznych dzieci w rodzinach objętych Asystenturą;
- 4) umożliwienie dzieciom i rodzicom korzystania z bezpłatnej pomocy specjalistycznej (terapeuta rodzinny, psycholog, doradca zawodowy, terapeuta uzależnień);
- 5) usprawnienie komunikacji rodzin z instytucjami (w tym: sądy, szkoły, inne);
- 6) doprowadzenie do podjęcia leczenia uzależnienia w trybie stacjonarnym w przypadku **3 rodzin**;
- 7) zmotywowanie członków **2 rodzin** do podjęcia, utrzymania leczenia uzależnienia w trybie ambulatoryjnym;
- 8) zmotywowanie dzieci, nie realizujących obowiązku szkolnego, do kontynuacji nauki (w tym ukończenie szkoły – OHP)- **2 osoby**;
- 9) uregulowanie zadłużenia w przypadku **5 rodzin**, w których środki były przekazywane do rąk Asystenta, który wspólnie z członkami rodziny planował budżet domowy;
- 10) zmotywowanie **5 rodzin** do uczestnictwa w spotkaniach Szkoły dla Rodziców, organizowanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Świdwinie oraz Nowoczesnej Szkoły dla Rodziców, będącej częścią realizowanego przez GOPS projektu „Niemoc rodzi Przemoc”;
- 11) ograniczenie interwencji policji w środowiskach (1 w stosunku do 11 interwencji w roku 2014), w tym- zakończenie procedury Niebieskiej Karty.

WNIOSKI

Poprzez bieżącą pracę z rodzinami, planowanie i wprowadzanie działań profilaktycznych oraz naprawczych, Asystent doprowadził do jakościowej poprawy funkcjonowania części objętych wsparciem rodzin. Czynniki warunkującymi odniesienie sukcesu lub konieczność modyfikacji działań były zarówno możliwe do kontroli czynniki wewnętrzne (wiedza, zaangażowanie i metody pracy, stosowane przez Asystenta i innych specjalistów; trafność opracowanych diagnoz i planów pracy; reagowanie na potrzeby rodziny z uwzględnieniem dobra dziecka), jak i niezależne lub częściowo możliwe do kontrolowania czynniki zewnętrzne (sytuacje losowe; zakorzenione stereotypy i postawy rodzicielskie; poziom funkcjonowania intelektualnego rodziców; warunki bytowe rodzin). W konsekwencji, na skuteczność działań Ośrodka nie wpływało jedynie zaangażowanie możliwych narzędzi pracy- podczas gdy w części rodzin udało się osiągnąć zakładane rezultaty w całości lub częściowo, w innych- pomimo wzmocnionych działań naprawczych- efekty były krótkotrwałe lub niezauważalne. Skuteczna praca z częścią rodzin, wymagających wsparcia, nie jest możliwa ze względu na ograniczone możliwości intelektualne rodziców, niemożliwe do modyfikacji przez pracowników Ośrodka i innych instytucji. W rodzinach tych zasadne byłoby wprowadzenie Asystenta Osoby Niepełnosprawnej, który na bieżąco wspierałby w funkcjonowaniu dzieci i rodziców.

ROZDZIAŁ 85213

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan	-	32.835,00
Wykonanie	-	31.208,40
Procentowe wykonania	-	około 95%

Składki opłacono za:

- pobierających specjalny zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekunów. Średnio skorzystało – 48 osób.
- pobierających zasiłek stały skorzystało 47 osób.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNE NA OKRES 90 DNI

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2015 r., poz. 581 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie. Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo obywatele polscy mieszkający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nie są objęci powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym, zaś ich dochód nie przekracza kryterium dochodowego, tj. 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej lub 514 zł dla osoby w rodzinie. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej następuje na podstawie decyzji administracyjnej i przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W roku 2015 decyzje takie zostały wydane dla **28 osób**.

ROZDZIAŁ 85214**1. Zasilki i pomoc w naturze:**

Plan	-	520 057,00
Wykonanie	-	486 028,53
Procentowe wykonanie	-	%

W ramach pomocy o charakterze materialnym, osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej udzielano:

- pomocy finansowej w formie zasiłków okresowych, celowych oraz stałych;
- pomocy w naturze w formie posiłków dla dzieci i młodzieży realizowanych w szkołach oraz dla dorosłych;
- pomocy usługowej;
- wsparcia w ramach ośrodków wsparcia.

Ponadto opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne przysługujące przy zasiłku stałym oraz potwierdzano prawo do korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej.

Plan na zasilki okresowe wyniósł 466.124,00, wykorzystano 432.095,39zł co stanowi wykonania 93%.

Zasilki okresowe należą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Świadczenia te przysługują osobom pozostającym poniżej kryterium dochodowego, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela 13. Zestawienie zasiłków okresowych

	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wydatkowa na	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku
Zasiłek okresowy	255	1380	432.095,-	255	829	313,11 zł.
W tym przyznane z powodu: Bezrobocia	187	915	305.417,-	187	592	333,79 zł.
Długotrwałej choroby	39	142	35.698,-	39	145	251,39 zł.
Niepełnosprawność i	36	173	39.820,-	36	146	230,17 zł.
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	1	2	260,-	1	2	130,00 zł.
Innego niż wymienione wyżej	48	148	50.900,-	48	162	343,92 zł.

Źródło: własne opracowania

Zasiłki okresowe należą do świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych, które finansowane są w ramach dotacji z budżetu państwa.

Plan na zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe wyniósł 53.933,14 zł i wykonano w 100%.

Zasiłki celowe należą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Zasiłek celowy stanowi jednorazowe świadczenie socjalne przyznane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych tj. między innymi: zakup żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów czy niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

Zasiłek celowy przysługuje osobom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Osobom o dochodach przekraczających ww. kryteria, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie ma charakteru obowiązkowego. Poniższa tabela przedstawia dane zbiorcze dla zasiłków celowych w tym dla zasiłków na zakup żywności.

Tabela 14. Zestawienie zasiłków celowych

	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wydatkowana	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota przypadająca na 1 gospodarstwo domowe
Schronienie	5	9.180,-	5	5	1.836,00 zł.
Zdarzenie losowe	1	1.500,-	1	6	1.500,00 zł.
Inne zasiłki celowe i w naturze – ogółem	290	295.821,-*	290	911	1.020,07 zł.
w tym: zasiłki celowe specjalne	32	21.658,-	32	96	676,81 zł.

*w tym kwota 258.185,- zł. – zasiłki na żywność w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Źródło: opracowania własne

Powody udzielania świadczeń

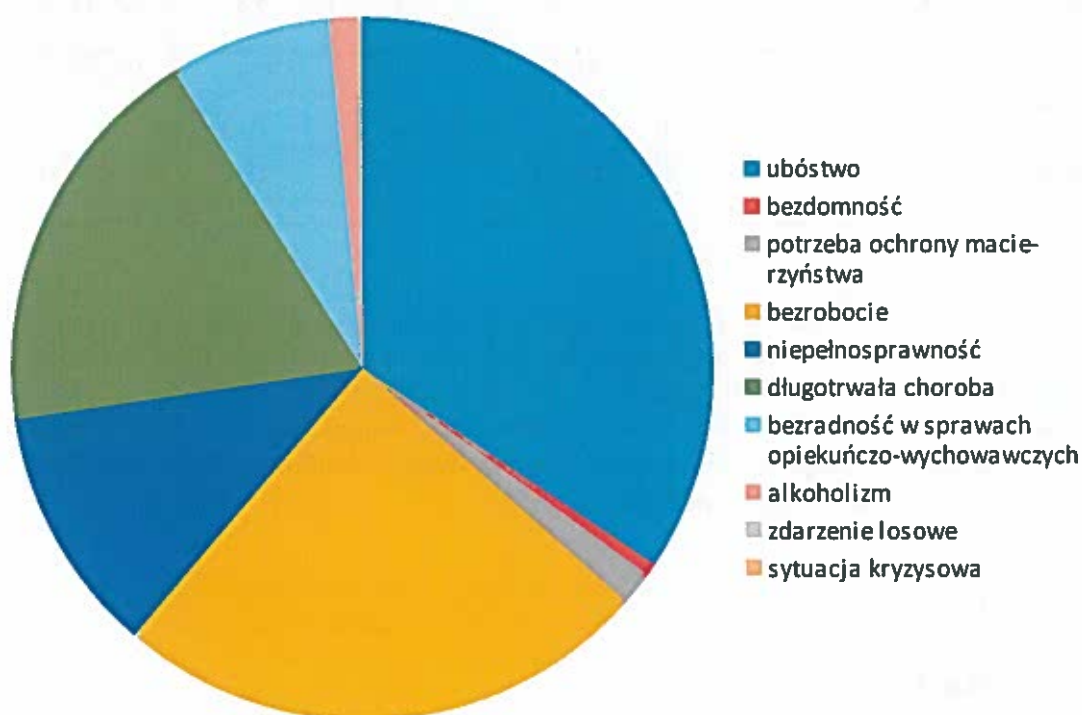
Poniżej przedstawiono dane liczbowe dotyczące osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z uwzględnieniem powodów przyznania pomocy. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma z niżej uwzględnionych dysfunkcji.

Tabela 15. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	373	1229
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	110
Bezrobocie	268	935
Niepełnosprawność	123	352
Długotrwała choroba	199	617
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	81	328
Alkoholizm	14	19
Zdarzenie losowe	1	1
Sytuacja kryzysowa	1	1

Źródło: opracowanie własne

Wykres 8. Wykaz powodu przyznania pomocy

Źródło: opracowania własne

W stosunku do lat ubiegłych zmianie nie uległy główne kategorie powodów z jakich osoby i rodziny znalazły się w sytuacji wymagającej wsparcia. Najczęstszymi powodami pozostawania w trudnej sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej było: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

ROZDZIAŁ 85216

Zasilki stałe

Plan	–	240.774,00
Wykonanie	–	228.567,30
Procent wykonania	–	około 94,93

Zasilki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek stały przysługuje osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód, lub dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. 634,00 zł (do 30.09.2015 r. – 542,00 zł) dla osoby samotnie gospodarującej i 514,00 zł (do 30.09.2015 r. – 456,00 zł) dla osoby w rodzinie. Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu.

Tabela 16. Zestawienie zasiłków stałych

	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wydatkowana	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość zasiłku
Zasilki stałe – ogółem	57	544	228.567,-	57	98	420,16 zł.
w tym: dla osób samotnie gosp.	39	389	191.416,-	39	39	492,07 zł.
pozostających w rodzinach	18	155	37.151,-	18	59	239,68 zł.

Źródło: opracowania własne

Od kilku lat obserwuje się porównywalny poziom osób korzystających z tej formy pomocy, na co niewątpliwie ma wpływ proces starzenia się społeczeństwa, choroby i niepełnosprawność a także brak możliwości nabycia prawa do renty lub emerytury.

Osoby pobierające zasiłek stały, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zasiłku stałego, do którego zgłaszane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

ROZDZIAŁ 85215

1. Dodatki mieszkaniowe

Plan	–	164.283,94
Wykonanie	–	158.443,87
Procent wykonania	–	około 96,45%

Dodatek to dopłata do kosztów utrzymania mieszkania lub domu. Prawo do niego ma rodzina lub samotna osoba, której przysługuje tytuł prawny do lokalu (domu) oraz spełnia inne warunki, o których mówi ustawa o dodatkach mieszkaniowych.

Z tej formy pomocy skorzystały 132 gospodarstwa domowe. W okresie sprawozdawczym przyznano 801 świadczeń mieszkaniowych na łączną kwotę 158.443,87 zł.

Z dotacji mieszkaniowej korzystają rodziny o najniższych dochodach. Dopłata przysługuje na okresy półroczne.

Tabela 17. Zestawienie dodatków mieszkaniowych z roku 2015 r. w porównaniu z rokiem 2014r.

Lp.	Wyszczególnienie	I-XII 2014 r.	I-XII 2015 r.
•	Ilość przyjętych wniosków	172	132
•	Ilość wydanych decyzji	172	132
•	Ilość decyzji odmownych	7	6
•	Ilość wypłaconych świadczeń	1015	801
•	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	197.057,64	158.443,87
•	Średnia wartość dodatku mieszkaniowego	194,15	197,81

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18. Wyszczególnienie ze względu na rodzaj zasobu mieszkaniowego:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
*	OGÓŁEM, w tym:	801	158.443,87
*	Gminne	152	30.667,95
*	Spółdzielcze	96	22.871,35
*	Wspólnoty mieszkaniowe	33	7.632,20
*	Prywatne	408	72.295,54
*	Prywatne czynszowe	28	7.291,38
*	inne	84	17.585,47

Źródło: opracowanie własne

Tendencja przyznanych dodatków w 2014 roku w stosunku do roku 2015 jest malejąca, natomiast średnia wartość dodatku pozostaje bez zmian tj. 197,00 zł.

2. Dodatki energetyczne

Plan	– 5.259,16
Wykonanie	– 4.025,84
Procent wykonania	– około 76,55%

Zgodnie z nowelizacją prawa energetycznego z 26 lipca 2013r., od 1 stycznia 2014r. przyznawane są dodatki energetyczne. Otrzymują je osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, pod warunkiem, że mają podpisaną umowę z przedsiębiorstwem energetycznym oraz mieszkają w miejscu dostarczania energii.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 kwietnia 2014 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2015 r. dodatek wynosił:

- dla gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby samotne - 11,36 zł
- dla gospodarstw domowych składających się z 2-4 osób - 15,77 zł
- dla gospodarstw domowych składających się co najmniej z 5 osób - 18,93 zł

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 kwietnia 2015 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r. (M.P. z 2015 r., poz. 377), dodatek energetyczny wynosi :

- dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną - 11,09 zł
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób - 15,40 zł
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób - 18,48 zł

Tabela 19. Statystyka wypłaconych dodatków energetycznych przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Okres sprawozdawczy 2014 r.	Okres sprawozdawczy 2015 r.
–	Liczba dodatków energetycznych wypłaconych ogółem	231	234
–	Kwota dodatków energetycznych wypłaconych razem	3.965,92	3.946,90
–	Liczba dodatków energetycznych wypłaconych osobom samotnym	7	11
–	Kwota dodatków energetycznych wypłaconych osobom samotnym	79,52	123,07
–	Liczba dodatków energetycznych wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się od 2 do 4 osób	112	107
–	Kwota dodatków energetycznych wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się od 2 do 4 osób	1.766,24	1.662,60
–	Liczba dodatków energetycznych wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się c	112	116

	o najmniej z 5 osób		
–	Kwota dodatków energetycznych wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się co najmniej z 5 osób	2.120,16	2.161,23

Źródło: opracowania własne

Dodatki energetyczne od I do XII 2015r. wypłacono w wysokości 3.946,90 zł dla 234 gospodarstw domowych.

Koszty obsługi 2% wypłaconych dodatków energetycznych – 78,94 zł.

ROZDZIAŁ 85219

Ośrodki pomocy społecznej

Plan – 901.199,00

Wykonanie – 847.041,63

Procent wykonania – około 94%

Środki pochodzą z:

– budżetu gminy – 622.160,63

– dofinansowania – 224.881,00

Dokonano następujących wydatków:

- płace, dodatkowe wynagrodzenia roczne, składki ZUS i FP, Zakł. Fund. Świadc. Socjalnych - 720.063,00
- zakup materiałów (biurowych, prenumerata prasy, zakup druków, środków czystości, wyposażenia) - 7.835,00
- energia elektryczna i gazowa - 14.859,00
- zakup usług remontowych (usługi konserwacyjne) - 32.640,00
- zakup pozost. usług (prow. bankowa, opłata za przelewy, przes. listowe, usl. inform. i prawnicze) - 47.923,00
- zakup usług dostępu do sieci internetowej - 2.293,00
- za rozmowy telefoniczne (tel. stacjon.) - 1.959,00
- za rozmowy telefoniczne (tel. kom.) - 280,00
- opłaty czynszowe - 5.133,00
- delegacje służbowe - 4.748,00
- podatek od nieruchomości - 1.053,00
- ekwiwalent za pranie odzieży i ekwiwalent za okulary korekcyjne - 240,00
- opłata za badania profilaktyczne, wstępne - 1.250,00
- wydatki na zakupy inwestycyjne (zakup kopiarki cyfrowej) - 4.581,00
- szkolenia pracowników - 2.069,00
- różne opłaty i składki - 116,00

ROZDZIAŁ 85228

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan – 30.000,00

Wykonanie – 30.000,00

Procent wykonania – 100 %

Zadanie zlecone gminie. Wydatki dotyczą wynagrodzenia i pochodnych od nich dla opiekunek sprawujących opiekę nad osobami chorymi psychicznie – 2 środowiska. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji jako wspierania procesu leczenia. Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.).

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu.

Ponadto do realizacji przedmiotowego zadania powołano Zespół ds. Realizacji Specjalistycznych Usług Opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i obowiązującej dokumentacji. Zespół został powołany w celu wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie zatrudnienia (brak odpowiedniego wykształcenia) i był odpowiedzialny na zalecenia pokontrolne.

Ponadto usługi opiekuńcze są realizowane w ramach zadań własnych.

Usługi opiekuńcze są zadaniem obligatoryjnym gminy. Zabezpieczają one podstawowe potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych i tych, których rodziny nie są w stanie zapewnić potrzebnej opieki. Usługi opiekuńcze kierowane są do osób mających trudności związane z poruszaniem się, samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz funkcjonowaniem w środowisku przede wszystkim ze względu na wiek lub ciężkie i przewlekłe choroby. Obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych (np. zakupy, przygotowanie posiłku, sprzątanie), opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres i okres przyznania. Do realizacji świadczenia usług była zatrudniona 1 osoba na prace interwencyjne, staże oraz pracownicy prac społecznie-użytecznych.

W roku 2015 koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 9,00 zł. Natomiast koszt jednej godziny usług specjalistycznych to 13,00 zł.

W 2015 roku z usług opiekuńczych skorzystało 20 osób, 2 osoby ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

Odpłatność za usługi opiekuńcze w 2015 roku wynosiła:

- 7%	3 osoby
- 15%	5 osoby
- 30%	7 osób
-60%	1 osoba
- nieodpłatnie	6 osób

Łączna kwota odpłatności za usługi opiekuńcze wpłacona do kasy GOPS w 2015 roku wyniosła: 5.970,00 zł.

ROZDZIAŁ 85295

Źródła finansowania pozostałej działalności

Plan	-	484.115,00 (w tym z zadań własnych 126.900,00)
Wykonanie	-	484.115,00 (w tym z zadań własnych 126.900,00)
Procentowe wykonanie	-	100%
Dożywianie niezależnie od Kryterium dochodowego	-	75 000,00
Wykonanie	-	71.117,00
Procentowe wykonanie	-	95%

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Pomoc w postaci posiłku (doraźna lub okresowa) przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić. Poniższa tabela przedstawia zbiorcze zestawienie zadania dożywiania - posiłków dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży.

W 2015 r. pomoc w formie posiłków prowadzona i finansowana była z kilku źródeł:

- 1) na podstawie wydanej decyzji administracyjnej zgodnie z wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020
Z tej formy pomocy skorzystało 350 dzieci i 2 osoby dorosłe na ogólną kwotę **215.289,00 zł.**
- 2) na podstawie wydanej decyzji administracyjnej ze środków budżetu gminy
Z tej formy pomocy skorzystało 5 dzieci na ogólną kwotę **7.326,00 zł.**
- 3) dzieci uczęszczające do szkół na terenie gminy Świdwin, które nie były objęte dożywianiem na podstawie decyzji administracyjnej, korzystały z tej formy pomocy na podstawie tzw. list dyrektorskich, zgodnie z pkt V.2. wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020
Z tej formy pomocy skorzystało 41 dzieci na ogólną kwotę **10.641,00 zł.**
- 4) na podstawie Uchwały Rady Gminy Świdwin w sprawie zasad udzielania pomocy w dożywianiu uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach.
Z tej formy pomocy skorzystało 239 dzieci na ogólną kwotę **71 116,50 zł.**

Ogólnie w 2015 roku wydatkowano kwotę 304 373,00 zł na dożywianie dla 635 dzieci i 2 osób dorosłych.

Średni koszt jednego posiłku wynosił 4,30 zł.

W 2015r. dożywianie uczniów na terenie gminy Świdwin prowadziła **Firma: FOOD INVESTMENT z siedzibą w Gdańsku**, która została wyłoniona na podstawie przetargu nieograniczonego. W/w firma dożywia dzieci w Zespole Szkół w Lekowie, Zespole Szkół w Bierzwnicy oraz w Szkole Filialnej w Oparznie.

- **Zespół Szkół w Lekowie**

- 130 uczniów na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez GOPS w Świdwinie w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- 23 uczniów na podstawie listy dyrektorskiej zgodnie z pkt.V.2 Uchwały Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego dla gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020

- Zespół Szkół w Bierzwnicy

- 65 uczniów na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez GOPS w Świdwinie w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- 12 uczniów na podstawie listy dyrektorskiej zgodnie z pkt.V.2 Uchwały Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego dla gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020

- Szkoła Filialna w Oparznie

- 38 uczniów na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez GOPS w Świdwinie w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- 5 uczniów na podstawie listy dyrektorskiej zgodnie z pkt.V.2 Uchwały Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego dla gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020

239 dzieci, które nie były dożywiane na podstawie decyzji z GOPS-u lub listy dyrektorskiej również korzystały z gorących posiłków, które dostarczał Bar Samoobsługowy „Smakosz” w Świdwinie wyłoniony na podstawie zapytania ofertowego. Ponadto Ośrodek dożywiał dzieci uczęszczające do szkół: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Świdwinie, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Świdwinie, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Świdwinie, Szkoła Podstawowa w Starogardzie, Gimnazjum w Resku, Zespół Placówek Oświatowych w Polczynie Zdroju, Szkoła Specjalna w Świdwinie, Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu, Zespół Szkół Publicznych w Sławoborzu, Zespół Szkół Publicznych w Redle, Zespół Szkół Rolniczych w Świdwinie, Publiczne Gimnazjum nr 1 w Świdwinie -ogółem objęto 125 dzieci.

Prace społeczno-użyteczne

Plan 36.781.00 zł. wykonanie 100%.

1. realizacja prac społecznie użytecznych finansowanych z budżetu gminy dla 20 osób wyniosła 36.781,00 wykonanie – około 100%
2. realizacja rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne- tą formą objęto średnio 26 osób (szczególowe informacje znajdują się na stronie 6/7).
3. Karta Dużej Rodziny – zadanie zlecone to system zniżek oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych.

Plan	–	920,00
Wykonanie	–	348,409
Procent wykonania	–	37,90%

Gmina Świdwin od dnia 16.06.2014r., kiedy wszedł w życie rządowy program dla rodzin wielodzietnych, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014r., poz. 755) jest realizatorem Karty Dużej Rodziny. Karty wydawane są bezpłatnie. Posiadacze Kart mają prawo do korzystania ze zniżek oferowanych przez instytucje państwowe oraz firmy prywatne.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych otrzymują m.in. ustawowe zniżki na przejazdy kolejowe – rodzice lub małżonkowie rodziców 37 proc. na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na miesięczne; zniżki w opłatach paszportowych – 75 proc. w przypadku dzieci i 50 proc. dla rodziców i małżonków rodziców oraz darmowe wstępy do parków narodowych.

Tabela 19. Liczba wydanych kart za okres 01.01.2015-31.12.2015

KRYTERIA	PODSUMOWANIE
Liczba rodzin:	28
Liczba wydanych kart:	146
Liczba wydanych kart - Opiekunowie:	52
Liczba wydanych kart - Dzieci:	94
Liczba anulowanych kart:	1
Liczba anulowanych kart - Opiekunowie:	0
Liczba anulowanych kart - Dzieci:	1

Źródło: opracowanie własne

DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

ROZDZIAŁ 85395

DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

ROZDZIAŁ 85395

XIV. Pozostała działalność

Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na realizację projektu „Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę” wynosi:

Plan	– 19.508,13
Wykonanie	– 18.849,00
Procent wykonania	– ok. 97%

W tym wkład własny: 1.708,80

Łączna kwota wydatków

– zasiłki celowe dla 10 uczestników projektu	– 1.708,80
– dodatek specjalny wraz z pochodnymi dla pracowników socjalnych PO KL oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2014 rok	– 7.140,20
– szkolenia specjalistyczne dla 10 uczestników projektu	– 10.000,00

W okresie od 01.01.2015r. do 30.06.2015r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie kontynuował realizację projektu systemowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki **Priorytet VII** Promocja integracji społecznej, **Działanie 7.1** Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, **Poddziałanie 7.1.1** Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej pn. „Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę”.

Realizacja projektu obejmowała okres od 01.01.2014r. do 30.06.2015r.

Celem głównym projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie i podniesienie kompetencji społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Świdwin.

W ramach realizacji w/w projektu w pierwszym półroczu 2015 działaniami objęto 8 kobiet i 4 mężczyzn, w tym 2 kobiety posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Są to osoby z terenu gminy Świdwin zagrożone wykluczeniem społecznym, korzystające z pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej.

Zgodnie z założeniami projektu, tj. w odniesieniu do osiągnięcia celu głównego projektu oraz celów szczegółowych uczestnicy projektu w okresie od 01.01.2015r. do 30.06.2015r. zostali objęci działaniami, które zostały ujęte w następujące zadania:

♦ **Zadanie 1. Aktywna Integracja.** W jego obrębie podjęto działania na rzecz uczestników projektu poprzez zorganizowanie warsztatów aktywizacyjno-motywacyjnych: „Ja teraz i w przyszłości”, tj.:

1) Warsztaty: „Wzbudzenie motywacji do dalszego rozwoju osobistego i zawodowego oraz aktywnego poszukiwania pracy po zakończeniu udziału w projekcie” – 20 godz.

- Warsztaty z socjologiem – 10 godz.
- Warsztaty z terapeutą rodzinnym – 10 godz.

2) Warsztaty: „Stawianie i realizacja celów życiowych” – 20 godz.

- Warsztaty z terapeutą rodzinnym – 20 godz.

3) Warsztaty: „Zaplanuj swoją przyszłość, umiejętność planowania” – czas podsumowań – 8 godz.

- Warsztaty z terapeutą rodzinnym – 8 godz.

Celem przeprowadzenia warsztatów było umożliwienie uczestnikom dokonania m.in. analizy przyjmowanych postaw zawodowych, określenie swoich potrzeb i zainteresowań zawodowych, wytyczenie celów, zaplanowanie dalszych etapów ścieżki zawodowej oraz

przeprowadzenie zmian po zakończeniu udziału w projekcie. Oprócz tematu głównego poruszone zostały istotne zagadnienia z zakresu komunikacji, rozwiązywania konfliktów i pozytywnego myślenia. Z inicjatywy uczestników podjęty został również problem konfliktów małżeńskich. Uczestnicy wykazali się bardzo dużym zaangażowaniem i otwartością, zajęcia przebiegały dynamicznie, w atmosferze wzajemnej akceptacji.

W ramach powyższych działań z Aktywnej Integracji został osiągnięty cel główny i cele szczegółowe poprzez:

1. Zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zawartymi kontraktami socjalnymi przez 12 uczestników projektu.
2. Wydanie certyfikatów/zaświadczeń dla każdego z uczestników o ukończeniu warsztatów/kursu.

♦ **Zadanie 2. Praca socjalna realizowana poprzez kontrakty socjalne.** Z każdym uczestnikiem projektu (8 K i 4 M) zawarty został kontrakt socjalny określający działania podejmowane przez pracownika socjalnego jak i osobę biorącą udział w projekcie zmierzające do poprawy jej sytuacji życiowej.

♦ **Zadanie 3. Zasiłki i pomoc w naturze.** W ramach projektu wszyscy uczestnicy objęci zostali wsparciem dochodowym w postaci świadczeń pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej w formie zasiłków celowych bądź specjalnych zasiłków celowych, które zostały przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów dojazdu na szkolenia/warsztaty. W okresie sprawozdawczym zostało wypłaconych 12 zasiłków celowych na kwotę 1708,80 zł – co odzwierciedlają listy wypłat zasiłków oraz wydane decyzje administracyjne przyznające świadczenie.

Ponadto w dniu 29 czerwca 2015r. w sali Lokalnej Grupy Działania w Świdwinie odbyło się spotkanie podsumowujące realizację projektu. W spotkaniu udział wzięli członkowie zespołu projektowego w osobie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie, a tym samym kierownika projektu Pani Barbary Felskiej oraz koordynatora projektu, a także 12 uczestników projektu. Celem spotkania było wręczenie zaświadczeń poświadczających uzyskane kwalifikacje oraz ocena udziału i zaangażowania w działania uczestników projektu. Spotkania dały beneficjentom możliwość uzyskania fachowego wsparcia, co przełożyło się na samodzielne rozwiązywanie codziennych problemów, a tym samym zwiększyło zaradność i samodzielność mieszkańców Gminy Świdwin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ROZDZIAŁ 85415

1. Pomoc materialna dla uczniów

Plan – dofinansowanie budżetu państwa	–	181.912,00
Wykonanie	–	167.188,00
Procent wykonania	–	około 92%

Plan – budżet gminy	–	60.000,00
Wykonanie	–	41.797,00
Procent wykonania	–	około 69,70%

Od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. wypłacono 475 świadczeń na ogólną kwotę 208.985 zł.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie

występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium przyznaje się na rok szkolny, który obejmuje dwa lata kalendarzowe (stypendium przyznawane jest decyzją na okres od września do czerwca) Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zdarzeniem losowym jest np. śmierć rodzica, pożar, powódź lub klęska żywiołowa. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne w roku szkolnym 2014/2015 nie mogła być większa niż kwota 456,00 zł. Od 1 października 2015 r. kryterium dochodowe wzrosło do 514,00 zł na osobę. Wnioskodawcy spełniający podwyższone kryterium dochodowe (514,00 zł), składali wnioski do 15 września 2015 r.

Dochód oblicza się na podstawie art. 8 ust. 3-13 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 - j.t.). Kwota przyznanego stypendium szkolnego na rok szkolny 2015/2016 wynosi 95,00 zł miesięcznie. Stypendium płacone jest w dwóch transzach: za okres 1 stycznia do 30 czerwca oraz od 1 września do 31 grudnia

Pierwszą transzę stypendium za okres od 1 stycznia 2015r. do 30 czerwca 2015r. wypłacono dla 236 uczniów na łączną kwotę 119.595,00 zł oraz zasiłki szkolne dla 6 uczniów na kwotę 3.180,00 zł. Natomiast drugą transzę od 1 września 2015r. do 31.12.2015r. stypendium wypłacono dla 226 uczniów w wysokości 82.080,00 zł oraz zasiłki szkolne dla 7 uczniów na sumę 4.130,00 zł. Łączna kwota wydana na stypendia i zasiłki szkolne w 2015r. wyniosła 208.985,00 zł.

Wnioskodawcy rozliczają się z przyznanego stypendium przedstawiając faktury, bądź oświadczenia o poniesionych wydatkach na cele edukacyjne. Dotację na finansowanie pomocy materialnej dla uczniów również otrzymujemy transzami. Dotacja stanowi 80% poniesionych wydatków, pozostałe 20% to środki własne gminy.

Tabela 20. Zestawienie ilościowe stypendiów i zasiłków szkolnych

Lp.	Wyszczególnienie	I-XII 2014			I-XI. 2015	
			Dotacja 80%	Środki własne 20%		
1.	Liczba świadczeń	831			475	Dotacja 80%
2.	Kwota świadczenia ogółem w zł:	233.520	186.816	46.704	208.985	167.188

Źródło: opracowanie własne

Malejąca tendencja świadczeń z roku na rok spowodowana jest zmniejszeniem liczby dzieci uczących się z uwagi na niski przyrost naturalny. Zdarza się również, że dzieci uzyskujące pełnoletność rezygnują ze szkół, by podjąć pracę zarobkową odciążając finansowo rodziców. Często zdarza się, że uczniowie ci emigrują za granicę.

DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA I DZIAŁ 852 – OPIEKA SPOŁECZNA
Rozdziały poświęcone realizacji projektu osłonowego: „Niemoc rodzi przemoc”

Plan całego projektu – 26.300,00

Wykonanie projektu	– 26.300,00
Procent wykonania	– 100%

ROZDZIAŁ 85154**Przeciwdziałanie alkoholizmowi****WKŁAD WŁASNY**

Plan	– 10.300,00
Wykonanie	– 10.300,00
Procent wykonania	– 100%

ROZDZIAŁ 85205**Dotacja z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej****DOFINANSOWANIE**

Plan	– 16.000,00
Wykonanie	– 16.000,00
Procent wykonania	– 100%

1. REALIZACJA PROJEKTU „NIEMOC RODZI PRZEMOC”

Zadanie pn. „Niemoc rodzi przemoc” realizowane było w okresie od 01 lipca 2015 do 31 grudnia 2015 (dotacja pozyskana od Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej). Projekt był realizowany przy współpracy z Partnerstwem Lokalnym Gminy Świdwin.

Głównym celem projektu była poprawa sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdwin, a także zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie, zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Odbiorcami projektu byli mieszkańcy Gminy Świdwin.

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące działania:

- Opracowanie merytoryczne i graficzne Gminnego Raportu dotyczącego diagnozy tzw. „grup ryzyka”
- Lokalna Kampania Społeczna pod nazwą „Przemoc nie musi być tradycją”
- Warsztaty dla rodziców w ramach funkcjonowania innowacyjnej Nowoczesnej Szkoły Dla Rodziców
- Prowadzenie działań profilaktycznych w 3 świetlicach (Lekowo, Bierzwnica, Smardzko) na terenie Gminy Świdwin przez socjoterapeutę pod hasłem: „Masz dość–

nie popadaj w złość!”

- Rozwój działań poradnictwa specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób starszych, kobiet, mężczyzn i dzieci pod nazwą „Nie jesteśmy sami”
- Organizacja Letniego Integracyjnego Festynu Rodzinnego
- Konferencja dotycząca problematyki przemocy w rodzinie.

Tabela 21. Osiągnięte wskaźniki dla rezultatów projektu

Osiągnięte wskaźniki dla rezultatów projektu			
Rezultat	Wskaźnik	Osiągnięta wartość	Źródło weryfikacji
Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie	Liczba lokalnych kampanii społecznych	1	-rozpowszechnienie ulotek oraz plakatów o tematyce przemocy oraz instytucjach w Gminie Świdwin świadczących pomoc ofiarom przemocy domowej, a także samym sprawcom (protokół zdawczo-odbiorczy) -publikacje w mediach 2 artykułów -utworzenie 2 Forum internetowych na stronie
Poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie	Liczba osób biorąca udział w zajęciach Nowoczesnej Szkoły Rodziców	40	- listy obecności ze spotkań - sprawozdanie ze spotkań
Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych	Liczba godzin zajęć z socjoterapeutką	18	- karty czasu pracy socjoterapeuty
Nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych	Liczba godzin zajęć edukacyjnych zwiększających świadomość społeczną na temat kryzysu, interwencji kryzysowej różnych grup wiekowych	72	- karta czasu pracy psychologa-animatora lokalnego - karta czasu pracy socjologa

Źródło: opracowanie własne

PRACA SOCJALNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie wykorzystuje w swojej pracy 3 metody pracy socjalnej:

- metoda indywidualnego przypadku;
- metoda grupowa;

metoda organizowania środowiska lokalnego (działania środowiskowe).

1. Metoda indywidualnego przypadku jest najbardziej rozwiniętym narzędziem pracy. Grupą docelową były osoby objęte pomocą społeczną i członkowie ich rodzin.

W tej metodzie użyto następujących narzędzi:

kwestionariusz wywiadu środowiskowego (1459 wywiadów):
 zasiłki stałe – 120 wywiadów;
 zasiłki okresowe – 493 wywiadów;
 alimentacja (MOPS, MOW) – 39 wywiadów;
 dożywianie dzieci w szkole (w tym wywiady aktualizacyjne) -280 wywiady;
 zasiłki celowe- 342 wywiady;
 usługi opiekuńcze – 36 wywiadów;
 inne formy pomocy i wywiady zlecone – 151 wywiadów
 karta dodatkowych wizyt w środowisku bądź protokół – 402 wizyt w środowisku, w tym z terapeutą rodzinnym, psychologiem, asystentem rodziny i policją.
 kontrakt socjalny – 29 (dotyczące problemu alkoholowego, gospodarowania zasobami pieniężnymi, pozyskiwania środków finansowych, zatrudnienia, prawidłowego wypełniania ról społecznych).

Pracownicy socjalni udzielili 935 porad socjalnych przyczyniających się do lepszego funkcjonowania klientów pomocy społecznej. Porady dotyczyły przede wszystkim: prowadzenia gospodarstwa domowego i racjonalnego gospodarowania zasobami pieniężnymi, utrzymywania czystości i higieny osobistej, utrzymywania trzeźwości, podjęcia leczenia i realizowania terapii podtrzymującej, kryteriów dotyczących spełniania warunków, by być objętym usługami opiekuńczymi, ubiegania się o wsparcie z pomocy społecznej, udzielania informacji zainteresowanym jak ubiegać się o ustalenie stopnia niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności, konieczności rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, pilnowaniu terminowości stawiennictwa w PUP.

Pracownicy socjalni podejmował działania w zakresie:

- współpracy z asystentami rodziny, odbyły się trzy spotkania Zespołu ds. Asysty, w których czynny udział brali pracownicy socjalni;
- wydawania druków, na których znajdowały się oferty pracy z PUP w Świdwinie;
- kierowali wnioski do GKRPA w Świdwinie;
- rozeznawanie sytuacji dłużników alimentacyjnych na zlecenie pracownika funduszu alimentacyjnego;
- w czerwcu rozpoczęto kwalifikację dzieci na wypoczynek letni organizowany przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w okresie od 10.08.2015r. do 19.08.2015r. na kolonie letnią do Białego Dunajca wyjechało 38 dzieci z terenu gminy Świdwin;
- motywowanie i zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Kłęczewie osób, które zrezygnowały z uczestnictwa- 17 osób, zachęcanie nowych uczestników do zajęć - 38 osób, motywowanie do systematycznego udziału w zajęciach uczestników z wydanymi decyzjami; stan na 31.12.2015r.- 25 osób.

- poszukiwanie uczestników Centrum Integracji Społecznej. W 2015r. pracownicy socjalni wytypowali do uczestnictwa w CIS 6 uczestników (3 osoby ukończyły, 3 osoby z uwagi na sytuację życiową zrezygnowały w trakcie z uczestnictwa). Jedna z uczestniczek CIS podczas praktyk realizowanych w GOPS (usługi opiekuńcze u osób starszych i schorowanych) wykazała się dużym zaangażowaniem i sumiennością w wykonywanych obowiązkach,
- umieszczenie w ZOL (czerwiec 2015r.) osoby starszej, którą rodzina nie mogła się zaopiekować z uwagi na zamieszkiwanie poza Polską (do marca 2016r. klientka ma zapewnioną właściwą opiekę i pielęgnację w ZOL w Resku)- 1 osoba;
- udział w spotkaniach w Centrum Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Świdwinie oraz w PCPR, podczas których omawiano prace na rzecz rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W miejscowościach Lekowo, Oparzno, Kłęczewo, Bierzwnica i Krosino działają Punkty Pomocy Rodzinie, w których dyżurują pracownicy socjalni z odpowiednich rejonów, dyżury odbywają się cyklicznie przynajmniej raz w miesiącu. W spotkaniach doraźnie uczestniczy terapeuta rodzinny, psycholog, doradca zawodowy oraz systematycznie pracownik socjalny, który na bieżąco motywuje swoich podopiecznych do uczęszczania na wizyty i spotkania w ramach Punktu.

Na terenie naszej gminy realizowany jest program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej. Do udziału zgłoszono- 8 osób. Spotkania odbywają się cyklicznie. Rodziny dotknięte problemem przemocy korzystają ze wsparcia psychologicznego, porad, jak również uzyskują pomoc w zakresie napisania wniosków i pozwów do sądu, prokuratury, jak również innych instytucji w ramach własnych potrzeb.

Na terenie Gminy Świdwin działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie. W roku 2015 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracę w poszczególnych rodzinach prowadzone są w grupach roboczych, na których został opracowywany plan pomocy dla rodzin. W grupach roboczych brali udział różni specjaliści w zależności od okoliczności problemów zaistniałych w rodzinie. Do końca 2015 roku Zespół w sumie prowadził 25 postępowania Niebieskiej Karty, z tego 23 sporządziła policja, 2 sporządzili pracownicy socjalni. Zamkniętych w 2015 r. zostało 16 Niebieskich Kart. Do końca 2015 roku aktywnych jest 9 Niebieskich Kart.

Rodziny, w których podejrzewa się występowanie przemocy przynajmniej raz w miesiącu są odwiedzane przez pracownika socjalnego i dzielnicowego w ramach monitoringu.

W 2015r. powiększył się skład Zespołu Interdyscyplinarnego - do Zespołu dołączył przedstawiciel Stowarzyszenia Dobrych Inicjatyw „AKORD” – Pan Jędrzej Szykowski.

2. Metoda grupowa - jako kolejne z działań w pracy socjalnej.

Grupą docelową były:

osoby dotknięte problemem alkoholowym – wspieranie i kształtowanie wzorców poprawnego funkcjonowania, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej; motywowanie do utrzymania trzeźwego trybu życia, kierowanie wniosków do GKR-PA. Uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym;

osoby dotknięte przemocą – pobudzenie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, budowanie oparcia, wizyty terapeuty rodzinnego i psychologa. Objęcie wsparciem w ramach projektu „Niemoc rodzi przemoc”;

kierowanie osób do zatrudnienia w ramach wykonywania prac społeczno – użytecznych;

kwalifikowanie osób do udziału w kursach i szkoleniach organizowanych w ramach działalności Centrum Integracji Społecznej – 6 osób;

osoby bezrobotne – kierowanie do doradcy zawodowego na konsultacje (skorzystało 17 osób mimo kierowania większej liczby).

3. Metoda organizowania środowiska lokalnego – działania środowiskowe.

Grupą docelową byli mieszkańcy Gminy Świdwin.

Sposób realizacji metody:

pozyskanie odzieży, gier i zabawek dla dzieci, przekazanie w/w rzeczy osobom i rodzinom potrzebującym;

udział w działaniach Programu Aktywności Lokalnej poprzez badanie potrzeb i problemów mieszkańców;

promowanie, wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie „Niemoc rodzi przemoc, „Pomoc bez barier”;

współdziałanie instytucji samorządowych i pozarządowych;

organizowanie wolontariatu;

wdrażanie nowych rozwiązań pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym;

udział w imprezach lokalnych, kampaniach i akcjach (turniej „Szabla Wójta”- sierpień 2015r., I Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych –wrzesień 2015r.);

miejsowości Klępczewo w ŚDS zorganizowano spotkanie, którego celem było rozeznanie potrzeb osób starszych i ich oczekiwań – październik 2015r.;

stworzenie magazynu dla rodzin i osób niepełnosprawnych, z którego zasobów wypożyczany jest sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny (osoba odpowiedzialna Kamila Fejkiel – pracownik socjalny);

udział w spotkaniach PLGŚ (2 spotkania w 2015r.).

W ramach projektu „NIEMOC RODZI PRZEMOC” realizowano działania:

Rozwój działań poradnictwa specjalistycznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla osób starszych, kobiet, mężczyzn i dzieci pod nazwą "Nie jesteśmy sami". Poradnictwo specjalistyczne w formie sobotnich dyżurów o charakterze poradnictwa i interwencji na rzecz rodzin w sytuacji zagrożenia zjawiskiem przemocy. Było to nowe rozwiązanie wprowadzone przez GOPS Świdwin na terenie Gminy, w 2 świetlicach wiejskich w Ząbrowie i Bierzwnicy, gdyż nigdy wcześniej w tzw. "dni wolne od pracy" nie odbywały się tego typu formy pomocowe. Dyżury pełnił socjolog- członek Zespołu Interdyscyplinarnego w każdą sobotę miesiąca przez 3 godziny przez okres 3 miesięcy, łącznie 72 godziny dyżurów (dyżury pełniła Ewa Kretowicz).

Rezultaty pracy pracowników działu pracy z rodziną i pomocy środowiskowej:

-18 rodzin usamodzielniało się w 2015 roku i obecnie nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej;

powstanie Punktu Pracy Socjalnej w Ząbrowie – od stycznia 2016 roku;

możliwość zorganizowania grupy samopomocowej w Bierzwnicy (podczas dyżurów pracę prowadzono metodą grupową). W Bierzwnicy mogłyby się nadal spotykać osoby z problemem przemocy domowej i uzależnienia w rodzinie;

11 rodziną udzielono wsparcia na remont mieszkania (pomoc finansowa na zakup materiałów budowlanych, pomoc merytoryczna, pośrednictwo między klientami a osobami wykonującymi prace remontowe);

50 rodzinom udzielono wsparcia na oddłużenie w opłatach za wodę, energię elektryczną, czynsz mieszkaniowy i inne;

17 rodzinom zakupiono opał na zimę;

4 rodzinom zorganizowano używane meble (łóżka, szafy, meblościanki, biurka);

udzielono wsparcia dla 5 rodzin mających problemy z osobami chorującymi psychicznie (pomoc w umieszczeniu na oddziałach psychosomatycznych);

9 rodzinom udzielono informacji i pomocy celem umieszczenia osób długotrwale chorych na oddziałach opieki leczniczej;

11 osobom wypożyczono sprzęt rehabilitacyjny (wózki inwalidzkie, chodziki, kule, łóżko);

2 osobom bezdomnym wystawiono skierowania do placówek dla osób bezdomnych (na terenie gminy Świdwin wszystkim osobom bez odpowiedniego lokalu mieszkalnego zaproponowano wsparcie w formie umieszczenia w placówce dla osób bezdomnych);

Wprowadzono metodę pracy socjalnej – Działania środowiskowe mające na celu integrację społeczną. Zorganizowano imprezy o charakterze otwartym, dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby niekorzystające ze wsparcia. Służą z aktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym i większego zaangażowania w działanie na rzecz własnego środowiska lokalnego. Odbyło się imprezy, które zostały poniżej przedstawione;

Ponadto pracownicy socjalni rozdysponowali dla klientów Ośrodka żywność, która w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Nowych Bielicach została pozyskana z przeznaczeniem dla osób najuboższych;

jabłka 18018 kg.

W dystrybucji żywności wspierali nas sołtysi oraz liderzy środowiskowi, za zaangażowanie i niesienie pomocy osobom potrzebującym serdecznie dziękujemy wszystkim osobom.

Celem pracy socjalnej jest zaspokajanie potrzeb jednostki, których nie jest ona sama w stanie sama zapewnić, a potrzebuje ich do prawidłowej egzystencji oraz poszukuje ich w środowisku i tym celem kierujemy się w swojej pracy.

Inne czynności:

realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych u 2 osób z zaburzeniami psychicznymi – po 4 godziny miesięcznie (Ewa Kretowicz i Jędrzej Szynkowski);
sporządzanie i wysyłanie zaproszeń na spotkania ze specjalistami dla mieszkańców gminy;
udział w spotkaniu Asysty Rodziny (w 2015 roku odbyły się 3 spotkania);
wydawanie zaświadczeń, upoważnień oraz skierowań do innych instytucji np. PCK w Koszalinie, w 2015 r. wydano 95 skierowań (95 rodzin, 332 osoby);
udział w szkoleniu dotyczącym doradztwa społeczno- finansowego (Barbara Kochanowska i Ewa Kretowicz) oraz „Kontrakt socjalny” (Barbara Kochanowska i Kamila Fejkiel);
udział w akcji „Czysty aniołek”- wydano 25 paczek ze środkami czystości dla dzieci, stała współpraca z Zespołem Projektowym GOPS.

POMOC PSYCHOLOGICZNA (w tym poradnictwo zawodowe)

W 2015 r. psycholog udzielił łącznie 110 konsultacji, obejmujących poradnictwo, diagnostykę oraz szeroko rozumianą aktywizację psychospołeczną. Obszary wsparcia były zależne od zgłaszanych przez klientów potrzeb, ich deficytów, zaobserwowanych przez pracowników Ośrodka – pracowników socjalnych, asystenta rodziny, a także inne osoby i instytucje (samorząd, sołtysi, szkoły). Rozkład obszarów wsparcia w odniesieniu do poszczególnych miesięcy przedstawiono w **Tabeli nr 22**.

- **problemy wychowawcze/funkcjonowanie rodziny** – obejmujące interwencje i poradnictwo z zakresu poprawnego wypełniania roli opiekuńczo wychowawczej, budowania poprawnych relacji z domownikami, rozwiązywania konfliktów- łącznie **52 konsultacje**,
- **udzielenie wsparcia psychologicznego** – szeroko rozumiane poradnictwo w sytuacjach, w których klient odczuwał stan napięcia psychofizycznego, związany z doświadczanymi trudnościami – **22 konsultacje**,
- doradztwo zawodowe, obejmujące diagnozę preferencji zawodowych, pomoc w sporządzeniu dokumentów aplikacyjnych, przedstawianie ofert pracy i możliwości rozwoju (kursy, szkolenia) – **17 konsultacji**,
- motywowanie niepełnosprawnych mieszkańców gminy do uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy "Razem Łatwiej" w Kłępczewie - **15 konsultacji**.

Tabela 22. Obszary wsparcia psychologicznego w 2015 roku

Przedmiot konsultacji	Ilość konsultacji/miesiąc												Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Problemy wychowawcze/funkcjonowanie rodziny	2	9	10	9	1	-	-	4	6	6	4	2	52
Udzielenie wsparcia psychologicznego	2	3	7	4	-	1	2	-	1	1	1	-	22
Doradztwo zawodowe	2	1	4	4	1	-	-	-	1	1	1	2	17
Motywowanie do uczestnictwa w zajęciach ŚDS	-	1	3	5	-	-	-	-	6	-	-	-	15
Diagnoza kompetencji rodzicielskich	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	4	-	7
Funkcjonowanie klienta w ŚDS	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Diagnoza kompetencji społecznych	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Diagnoza osobowości	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Ocena funkcjonowania psychospołecznego	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Przemoc w rodzinie	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Poradnictwo z zakresu animacji lokalnej	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Diagnoza WAIS-R	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
OGÓŁEM	9	17	21	22	3	1	2	4	14	8	5	4	110

Źródło: własne

Psycholog prowadził zarówno pracę stacjonarną- w siedzibie GOPS, jak i środowiskową, co miało umożliwić mieszkańcom możliwie szeroki dostęp do poradnictwa specjalistycznego. 42 z konsultacji przeprowadzono w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie, a 68 w środowisku.

DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE

1. Kampania społeczna *Czas na Rodzinę* - edycja 2015

Kampania społeczna „Czas na Rodzinę” to flagowa inicjatywa Partnerstwa Lokalnego Gminy Świdwin. Trzecia edycja kampanii odbyła się pomiędzy 30 kwietnia a 23 czerwca 2015 roku. Jej podstawowym celem było akcentowanie roli rodziny i wzmacnianie więzi pomiędzy jej członkami. W tym celu Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin zorganizowało i wspierało inicjatywy skierowane do rodzin z najbliższego otoczenia.

Były to zarówno działania edukacyjne, warsztaty, akcje uświadamiające i informacyjne, jak również imprezy środowiskowe i pomoc potrzebującym. Podczas tegorocznej kampanii społecznej odbyły się:

1. Działania zainicjowane przez członków PLGŚ:

- a) Międzynarodowy Dzień Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci,
- b) Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych – zajęcia w Oparznie oraz spotkanie w Kłęczewie,
- c) Spotkanie z terapeutą rodzinnym w Oparznie,
- d) Biblioteczka rodzica – cykl książek, polecanych rodzicom,
- e) Krosino – Lekowo na sportowo,
- f) Warsztaty komputerowe dla Seniorów,
- g) Święto Rodziny w Kłęczewie – rodzinne potyczki,
- h) Święto Szkoły – Środowiskowy Festyn Rodzinny w Lekowie,
- i) Dzień Matki i Dzień Dziecka w Kłęczewie,
- j) Obchody Dnia Dziecka w Zespole Szkół w Lekowie,
- k) Święto Dobrych Rad;

2. Działania wspierane przez członków PLGŚ:

- a) Piknik Majowy w Lekowie,

b) Festyn Dziecięca Radość,

c) Akcja Czysty Aniołek;

2. Kolonie letnie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie był organizatorem kolonii letnich. Z oferty zorganizowanego wypoczynku wakacyjnego skorzystały m.in. dzieci z trzech rodzin, objętych wsparciem Asystenta.

2. Realizacja projektów:

1) „Kamera! Akcja! - organizacja warsztatów filmowych dla młodzieży”

Projekt zakładał organizację 10 godzin warsztatów dla młodzieży. Podczas zajęć uczestnicy poznali podstawy pracy z aparatem i kamerą, uczyli się kadrowania, kompozycji ujęć, a także spróbowali swoich sił w tworzeniu scenariusza etiud. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie był odpowiedzialny za stworzenie koncepcji działań oraz opiekę merytoryczną nad projektem.

2) „Projekt świetlica” - przeprowadzono 28 godzin zajęć dla dzieci i młodzieży oraz warsztatów dla opiekunek świetlicowych, co miało na celu wzmocnić pozycję świetlic wiejskich jako centrów lokalnych inicjatyw (pracownicy GOPS tworzą grupę inicjatywną, odpowiedzialną za stworzenie koncepcji projektu, przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz realizację działań).

Świetlica wiejska to miejsce spotkań, rekreacji i rozwijania zainteresowań. To pomost, łączący pokolenia i integrujący lokalne społeczności. Często to jedyne w okolicy miejsce działań na rzecz kultury i edukacji, będące organizatorem zajęć pozalekcyjnych i imprez. Opiekunki świetlic swoim zaangażowaniem mogą wspierać rodziców, szkołę i instytucje, stając się liderami środowiskowymi. A my... chcemy im w tym pomóc.

Wierzmy, że świetlica wiejska może pełnić rolę Centrum Aktywności Lokalnej. Może zasypywać podziały i wspierać rozwój miejscowości w oparciu o wspólny wysiłek i idee.

Poprzez *Projekt świetlica* staraliśmy wydobyć potencjał świetlic wiejskich z terenu gminy Świdwin i pokazujemy, że nawet przy ograniczonych środkach można zrobić wiele dobrego dla swojego otoczenia.

W ramach projektu realizowaliśmy:

- zajęcia dla dzieci, młodzieży i rodziców w 14 świetlicach wiejskich gminy Świdwin,
- warsztaty dla opiekunek świetlic,
- konkurs z nagrodami.

3) „Kierunek poMOC: budowa Powiatowego centrum Wolontariatu”

Projekt Kierunek- poMOC: Budowa Powiatowego Centrum Wolontariatu ma na celu aktywizację społeczności mieszkańców powiatu świdwińskiego oraz promocję wolontariatu jako formy rozwoju społecznego, osobistego i zawodowego. Dzięki uruchomieniu Powiatowego Centrum Wolontariatu (PCW) w okresie od maja 2015 do maja 2016 roku 35 uczestników w różnym wieku zostanie wyposażonych w wiedzę, kompetencje i umiejętności społeczne i obywatelskie, niezbędne do funkcjonowania w społeczeństwie obywatelskim.

Projekt wpisuje się w nurt promocji wolontariatu jako formy uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w celu nabywania nowych umiejętności i kompetencji w obszarze zdrowia i ekologii. Ponadto, buduje pozytywny obraz wolontariatu i wolontariuszy oraz akcentuje ich rolę w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych.

Powiatowe Centrum Wolontariatu będzie pełniło funkcję pośrednika pomiędzy wolontariuszami, a lokalnymi instytucjami i przedsiębiorcami, sprawiając, że uczestnicy projektu nie tylko przyczynią się do wprowadzenia jakościowych zmian w swojej społeczności, ale także zyskają często pierwsze doświadczenia zawodowe. Uczestnicy projektu nie tylko wezmą udział w cyklu zajęć, dedykowanych ich potrzebom, ale również będą mogli odbyć wizyty studyjne i praktyki u partnerów projektu. Dodatkowo, w ramach Centrum zostaną zorganizowane działania środowiskowe (Międzynarodowy Dzień Wolontariusza i Majówka z Wolontariatem), mające na celu promocję idei wolontariatu wśród społeczności lokalnej.

Współpraca z innymi podmiotami /proszę wymienić partnerów i podać krótki opis współpracy:

W celu zintensyfikowania prowadzonych działań wobec wszystkich grup społecznych potrzebujących wsparcia podjęliśmy współpracę z organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz lokalnymi przedsiębiorcami. Do inicjatyw prowadzonych przez Ośrodek włączyły się takie instytucje jak: Stowarzyszenie Dobrych Inicjatyw „Akord”, Zespół Szkół w Lekowie,

Szkoła Filialna w Oparznie, Zespół Szkół w Bierzwnicy, Ochotnicza Straż Pożarna w Lekowie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Kłępczewie.

W marcu 2013 roku Ośrodek wystąpił do ROPS w Szczecinie z prośbą o realizację cyklu spotkań doradczych. Efektem tego było, iż dnia 25 listopada 2013 roku zostało powołane do życia Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin. Została podpisana umowa partnerska.

Jak się okazało podejście partnerskie ma istotne znaczenie dla przeciwdziałania różnym formom patologii społecznej, ponieważ zakłada budowania kompetencji społecznych jednostek, podnoszenie jakości życia ludzi i aktywizowania ich do działania na rzecz własnej społeczności. Ponadto w formule partnerskiej dochodzi do wytworzenia systemowych rozwiązań, z jakimi mamy dziś do czynienia na przykład w przypadku instytucji współpracujących podczas interwencji kryzysowej oraz pomocy ofiarom a także sprawcom przemocy w rodzinie. Zainicjowane przedsięwzięcie stało się dla ośrodka motorem napędowym do poczynienia kolejnych kroków celem wypracowania i szerzenia dobrych praktyk.

Poprzez utworzone partnerstwo, wspólnymi siłami wraz ze szkołami, w tym z Zespołem Szkół w Bierzwnicy udało nam się zrealizować inicjatywy opisane powyżej, tj. Kampania „Czas na rodzinę”, projekt „Zanim będzie za późno”.

Ponadto GOPS w Świdwinie jest partnerem w realizacji projektu *Gotowi na start od dziś*, którego liderem jest Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych *Kariatyda* w Sławoborzu. Na potrzeby realizacji projektu został oddelegowany pracownik GOPS w Świdwinie. W ramach projektu powołano Centrum Integracji Społecznej (CIS), którego uczestnikami mogą zostać osoby powyżej 50 roku życia długotrwale bezrobotne w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj., które w przeciągu ostatnich 24 miesięcy były zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy przez co najmniej 12 miesięcy) zamieszkujące na terenie Gminy Sławoborze, Gminy Świdwin, Gminy Brzeźno lub Gminy Rąbino.

Praca całego zespołu na rzecz aktywizowania środowiska lokalnego zjednoczyła pracowników, wiemy, iż działając zespołowo przy wsparciu naszych sojuszników, partnerów, możemy wiele zmienić w naszej codzienności.

PODSUMOWUJĄC: W 2015 roku Ośrodek realizował zadania własne, a także wdrażał autorskie programy, ukierunkowane na wzrost aktywności społeczności lokalnej, rozwijanie zasobów osobistych i kwalifikacji zawodowych oraz integrację społeczną.

Realizacja Programu opiera się o następujące działania:

- systematyczne badanie potrzeb i problemów grup oraz społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk, zagrożonych wykluczeniem społecznym (środowiskowa praca socjalna),
- wyszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin),
- budowanie lokalnego partnerstwa (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin),
- organizowanie spotkań z grupami docelowymi, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym (Kluby Seniora, Kampania społeczna *Czas na Rodzinę*, współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie, Klub Mam w Krosinie),
- organizowanie edukacji społecznej i obywatelskiej (Kampania społeczna *Czas na Rodzinę*, współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie, Klub Mam w Krosinie, spotkania grup społecznych),
- umożliwianie dostępu do informacji i konsultacji oraz tworzenie nowych punktów dostosowanych do potrzeb mieszkańców (punkty pracy socjalnej, poradnictwo psychologiczne, doradztwo prawne, doradztwo zawodowe, terapeuta rodzin),
- inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich (Kluby Seniora, Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin, Klub Mam w Krosinie, projekt systemowy *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*),
- promowanie i organizacja wolontariatu (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin),
- wspieranie lokalnych inicjatyw (Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin, zwiększenie dostępności do usług specjalistycznych poprzez pośrednictwo w kontaktach z innymi instytucjami, doradztwo projektowe),
- organizowanie treningów umiejętności i kompetencji społecznych (współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Kłępczewie, kampania społeczna *Czas na Rodzinę*, projekt *Niemoc rodzi przemoc*, projekt systemowy *Buduję przyszłość*

poprzez aktywizację i wiedzę),

- rzecznictwo interesów osób i grup defaworyzowanych (środowiskowa praca socjalna, asystentura rodziny),

- organizowanie dla nich (grup marginalizowanych) wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych, umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy (asystentura rodziny, poradnictwo specjalistyczne, realizacja projektu systemowego *Buduję przyszłość poprzez aktywizację i wiedzę*, projekt *Niemoc rodzi przemoc*),

- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym (kampania społeczna *Czas na Rodzinę*, Partnerstwo Lokalne Gminy Świdwin, współpraca z Klubem Seniora w Lekowie, spotkania liderów, projekt *Niemoc rodzi przemoc*, współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy *Razem Łatwiej* w Klępczewie, współpraca z CIS w Sławoborzu).

Dodatkowo, animator lokalny, zatrudniony w GOPS odpowiada za moderację strony internetowej Partnerstwa Lokalnego Gminy Świdwin, którego liderem jest Ośrodek. Na stronie, dostępnej pod adresem www.partnerstvoswidwin.wordpress.com systematycznie zamieszczane są fotorelacje z działań Partnerów, informacje o lokalnych inicjatywach społecznych, a także treści edukacyjne i publicystyczne. Strona jest połączona z portalem w serwisie społecznościowym facebook.

Oprócz działalności projektowej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie wprowadził innowacyjne na lokalną skalę działania, które na stałe wpisały się w katalog świadczonych przez Ośrodek usług. Należą do nich: poradnictwo terapeuty rodzinnego, w tym metoda spotkań rodzinkowych, środowiskowe Punkty Pracy Socjalnej, umożliwiające dostęp do poradnictwa pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania klientów GOPS (przeciwdziałanie barierom, związanych z infrastrukturą transportową i stanem zdrowia), a także poradnictwo psychologiczne i doradztwo zawodowe (GOPS w Świdwinie jako jedyny w okolicy posiada bazę testów psychologicznych i zatrudnia na pełen etat psychologa, co umożliwia błyskawiczne reagowanie na kryzysy w rodzinie i potrzeby zgłaszane przez mieszkańców). Pracownicy Ośrodka aktywnie angażują się w proces kształtowania lokalnej polityki społecznej, m.in. poprzez udział w pracach nad tworzeniem Lokalnej Strategii

Rozwoju obszaru objętego wsparciem Lokalnej Grupy Działania, a także poprzez ścisłą współpracę z przedstawicielami władz samorządowych, sołtysami, świetlicami wiejskimi i organizacjami pozarządowymi.

Reasumując: Działalność prowadzona przez nas stanowi odpowiedź na potrzebę funkcjonowania społeczności lokalnych i grup społecznych. Wyznacza kierunki działań zorientowanych na budowanie samoorganizacji społecznej, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wzmocnienia integracji społecznej oraz zwiększenie aktywności mieszkańców Gminy Świdwin. Przyjęte przez nas koncepcje sprzyjają realizacji działań służących rozwojowi społecznemu, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz instytucji i organizacji działających w ramach i na rzecz społeczności. Wykorzystanie kapitału ludzkiego, zasobów, potencjału, umiejętności i wiedzy, jaką dysponują zarówno indywidualne osoby, ale także społeczności, jako całość, pozwoli na wprowadzenie oczekiwanych zmian w otoczeniu. Umożliwi wprowadzanie nowych rozwiązań wskazanych i akceptowanych przez członków społeczności, których dany problem dotyczy, co podniesie skuteczność i efektywność tych działań.

Dział animacji i usług okazał się niezmiernie skuteczny i wprowadził wiele nowych sposobów działania do społeczności lokalnych. Do środowisk, w których były realizowane działania animacyjne, wniósł wiarę w siłę ludzkiego sprawstwa. Zdobyta wiedza i doświadczenie wydają się na tyle cenne, iż zespół realizatorów, na czele którego stoi Kierownik Ośrodka – koordynował, opracował wiele metod pracy, które systematycznie wprowadzał realizując zadania programowe. Jednak rosnące potrzeby społeczne i zmniejszające się możliwości ich zaspokajania (brak wystarczających środków finansowych) wymuszają ustawiczne poszukiwanie nowych, lepszych rozwiązań w przyszłości. Czasem okazuje się, że wystarczają proste rozwiązania, które już były stosowane, czy drobna wskazówka, aby podnieść skuteczność tego, co aktualnie jest realizowane. Niekiedy jednak konieczne jest dokonanie całkowitej zmiany podejścia, a to dość często wiąże się z posiadaniem środków finansowych zewnętrznych.

Konkludując, należy przyznać, że angażowanie się w lokalną aktywność jest dużym wyzwaniem dla organizatorów, gdyż wymaga dostosowania taktyki postępowania do

zastanych realiów.

Zadania, które kierownik, jako koordynator i zarazem lider realizuje we współpracy z zespołem, nie rozwiążą wszystkich lokalnych problemów. Możliwości działania zespołu stanowią często kroplę w morzu potrzeb, tym bardziej, iż realizacja Programu pokazała również bariery i przeszkody jakie stoją na drodze do osiągnięcia wszystkich zakładanych rezultatów.

W koncepcji pracy na rok 2016 widzimy konieczność włączania jak największej liczby osób, do których są skierowane działania. Jeśli zmiana nie ma ograniczać się tylko do sfery materialnej (np. zbudowanie placu zabaw), ale dokonać także przemiany postaw (wzrost poczucia odpowiedzialności za swój los, zaradności, motywacji do działania czy zwiększenia wiary we własną moc sprawczą), trzeba włączyć jak największą liczbę osób. Mobilizowanie ludzi do współuczestnictwa w działaniach na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów społecznych, animacja jest niezbędna, by skutecznie pracować w środowisku, w którym nie ma zbyt wielu partnerów społecznych, którzy pobudziliby społeczność lokalną do uczestnictwa w życiu społecznym.

Na dzień dzisiejszy czujemy się animatorami działań naszego środowiska lokalnego. I planujemy dalsze działania zmierzające do poprawy sytuacji mieszkańców gminy i integracji społecznej.